

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Martin Šulc

Integrovaný záchranný v ČR a na Slovensku

Olomouc 2017

vedoucí práce: JUDr. Zdenka Nováková, Ph.D.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Martin Šulc
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	JUDr. Zdenka Nováková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2017

Název práce:	Integrovaný záchranný systém v České republice a na Slovensku
Název v angličtině:	Integrated Rescue System in the Czech Republic in Slovakia
Anotace práce:	<p>IZS můžeme definovat jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. IZS lze také charakterizovat jako prostředek součinnosti územních orgánů veřejné správy a složek při provádění záchranných a likvidačních prací. V teoretické části bakalářské práce bych se věnoval popisu jednotlivých složek Integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku, jejich organizaci a vztahům mezi nimi, začleňování ostatních složek do IZS. V praktické části bude provedeno srovnání obou systémů metodou komparace a budou vydefinovány případné rozdíly mezi oběma systémy.</p>
Klíčová slova:	Organizace, mimořádná událost, koordinace složek, komparace, realizace, úrovně řízení, záchranný systém
Anotace v angličtině:	<p>IRS can be defined as coordinated action of its components in preparing for emergencies and when conducting rescue and relief work. IRS can also be characterized as a means of co-operation of local public authorities and components during rescue and relief work. In the theoretical part I focused description of individual components of the Integrated Rescue System in the Czech and Slovak Republics, their organization and the relationships between them, integrating other components to the IRS. In the practical part will be compared by the comparison of the two systems will be redefined and any differences between the two systems.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Organizations, extraordinary event, coordination of components, comparison, implementation, management levels, rescue system
Přílohy vázané v práci:	
Rozsah práce:	67 stran
Jazyk práce:	čeština

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a použil jen uvedené bibliografické a elektronické zdroje.

Olomouc 9. dubna 2017

-----
podpis

Poděkování

Touto cestou děkuji všem, kteří mi byli nápomocní k získání informací, cenných rad a jiných důležitých podkladů, bez kterých by práce nemohla vzniknout. Především děkuji vedoucí bakalářské práce JUDr. Zdence Novákové, Ph.D. za odbornou pomoc v průběhu tvorby této práce.

Obsah

Úvod.....	7
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Integrovaný záchranný systém v České republice	9
1.1 Vznik a vývoj IZS v České republice z pohledu historie.....	9
1.2 Právní úprava IZS	11
1.3 Vymezení IZS	14
1.4 Funkce IZS.....	15
1.5 Organizace IZS	17
1.6 Základní složky IZS a jejich úkoly	17
1.7 Koordinace jednotlivých složek IZS při vzniku mimořádné události.....	20
1.7.1 Úrovně řízení v IZS.....	22
1.7.2 Typové činnosti IZS při společném zásahu	22
1.7.3 Náplň činnosti složek IZS při řešení zásahu	24
1.7.4 Systém koordinace a řízení v IZS	29
1.8 Národní informační systém IZS.....	33
1.8.1 Vznik a vývoj NIS IZS z pohledu historie HZS a TCTV 112	33
1.8.2 Důvody realizace.....	35
1.8.3 Praktické dopady realizace programu NIS IZS.....	37
1.9 Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 a s výhledem do roku 2030.....	37
2 Integrovaný záchranný systém Slovenské republiky	39
2.1 Organizace IZS Slovensko.....	40
2.2 Koordinační střediska v rámci IZS Slovensko.....	40
2.3 Funkce IZS.....	42
2.4 Charakteristika základních záchranných složek	43

2.4.1	Hasičský a záchranný sbor Slovenské republiky	44
2.4.2	Zdravotnická záchranná služba Slovenské republiky	46
2.4.3	Další záchranné složky Slovenské republiky	46
2.4.4	Jednotky civilní ochrany	47
2.4.5	Slovenský Červený kříž	48
2.4.6	Útvary policejního sboru Slovenské republiky	49
2.5	Zhodnocení vývoje IZS Slovenské republiky v letech 2016-2020	50
2.5.1	Provoz koordinačních center	51
2.5.2	Systemizace změny ve složkách IZS	52
PRAKTICKÁ ČÁST		53
3	Komparace IZS České a Slovenské republiky	53
3.1	Metodika textu	53
3.2	Komparace IZS dle kritéria K1	54
3.3	Komparace IZS dle kritéria K2	55
3.4	Komparace IZS dle kritéria K3	56
3.5	Komparace IZS dle kritéria K4	57
3.6	Komparace IZS dle kritéria K5	58
3.7	Komparace IZS dle kritéria K6	59
3.8	Komparace IZS dle kritéria K7	60
3.9	Shrnutí	61
4	Závěr	62
Seznam použitých zdrojů		64
Seznam použitých zkratk		67

Úvod

Na území každého státu se nachází velké množství dopravních uzlů, průmyslových oblastí, skladů plyných a kapalných hořlavin a mnoho různých objektů, které vyrábějí, manipulují a spotřebovávají výbušné, toxické a hořlavé chemikálie. V některých státech se také nacházejí energetická zařízení s podílem jaderné energie. Všechny tyto subjekty představují rizika zaviněná lidským faktorem. Dalšími riziky, která ohrožují obyvatele všech zemí světa, jsou různé přírodní katastrofy. Ty nelze zcela odstranit, ani jim zabránit. Lze je však předvídat a jejich následky je možné výrazně eliminovat. Výše uvedené skutečnosti vedly k vytvoření jednotného systému, který společně s orgány kontrolními předvídá rizika a zabezpečuje jejich snižování. Jedná se o veřejnou službu v podobě integrovaného záchranného systému.

Cílem tohoto textu je provést srovnání integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku. Tento primární cíl bude naplněn pomocí těchto dílčích cílů: provedení analýzy integrovaného záchranného systému v České republice, analýzy integrovaného záchranného systému na Slovensku a definování základních pojmů souvisejících s danou problematikou.

Práce je systematicky rozdělena do dvou částí, na něž navazují jednotlivé kapitoly. První je teoretická část práce. Opěrný pilíř této části textu tvoří prostudování a rešerše odborné literatury, pramenných a internetových zdrojů o integrovaném záchranném systému v České republice a ve Slovenské republice. Tato práce je zaměřena teoreticky, proto je k jejímu sepsání zapotřebí shromažďování a třídění poznatků o dané problematice, vyhledávání informací v elektronických i tištěných publikacích a dalších dostupných zdrojích, které se zabývají samotným tématem integrovaného záchranného systému i souvisejících okruhů. V krátkosti je popsána historie integrovaného záchranného systému, jsou uvedeny jeho funkce, organizace a základní složky jak v České republice, tak na Slovensku. Následně je popsána spolupráce složek, jejich úkoly, je zde rozpracována zejména činnost HZS a jejich operačních středisek. Do této oblasti zapadá i komunikace v tísni, přijímání tísňových volání na operačních střediscích složek IZS a způsob, jak jednotlivá střediska mimořádné události řeší v součinnosti s ostatními složkami. V poslední části bude popsána komunikace na tísňových linkách. Následuje analýza propracovanosti spolupráce IZS a informační podpory IZS v České a Slovenské republice.

Praktická část textu provádí komparaci těchto dvou systémů, na základě předem definovaných kritérií. Problematiku komparace propracovanosti systému na úrovni IZS jsem volil z důvodu dostupnosti informací o IZS, které mám díky svému zařazení na pracovišti OPIS HZS Olomouc. Na pracovišti OPIS Olomouc pracuji jako operační technik, náplní mé práce je odbavování tísňových hovorů na linkách 112 a 150 a vysílání sil a prostředků při řešení mimořádných událostí řešených z pohledu HZS a základních složek IZS.

V závěru jsou poté získané informace shrnuty. V této části textu je využita především metoda analýzy, syntézy, dedukce, indukce a komparace.

TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části bakalářské práce je charakterizován integrovaný záchranný systém v České republice a na Slovensku. Je zde popsán IZS jako celek, stručná historie, jeho složky, jejich koordinace, právní úprava a další důležité informace týkající se záchranných systémů v obou zemích. Pozornost bude také věnována možnostem budoucího vývoje.

1 Integrovaný záchranný systém v České republice

Jednou z hlavních priorit dnešní společnosti je ochrana života, zdraví, majetku a životního prostředí. Jedná se o „statky“ z hlediska společenského s neustále se zvyšující hodnotou. Stávající bezpečnostní prostředí lze charakterizovat jakousi turbulentností, a to především kvůli množství nejrůznějších hrozeb ohrožujících životy a zdraví lidí, jejichž počet se neustále zvyšuje, což je způsobeno zvláště rozvojem moderních technologií a narůstající složitostí technologických procesů. Přestože tyto technologie na jednu stranu lidem život usnadňují, na druhou stranu pro ně představují významnou hrozbu, neboť působením různých faktorů může dojít ke vzniku celé řady mimořádných událostí (dále jen „MU“), jako jsou např. nehody, havárie, požáry, živelní pohromy a mnoho dalších. Tyto a další mimořádné události se vzájemně liší rozsahem, četností a nutností rozsahu záchranných a likvidačních prací v rámci jejich řešení.¹ Právě z důvodu neustále se zvyšujícího počtu a rozsahu různých mimořádných událostí, včetně jejich dopadů, započaly snahy o jejich řešení prostřednictvím profesionálních sil, čímž postupně docházelo k myšlence a k následnému vzniku integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“).

1.1 Vznik a vývoj IZS v České republice z pohledu historie

Vznik IZS vyšel z potřeby každodenních aktivit záchranářů zasahujících při náročných nehodách, haváriích a živelních pohromách s nutností organizace společných činností všech těch, kdo se vlastními silami a prostředky podílejí na záchraně osob, zvířat, majetku či životního prostředí.

Počátky vzniku IZS sahají do 90. let 20. století. K prvním úvahám o novém přístupu k zabezpečení řešení mimořádných událostí přispěla změna politické situace v tomto období, přehodnocení priorit bezpečnostního systému, zvyšující se počet těchto událostí a obtížnost

---

¹ LUKÁŠ, Luděk. 2 Integrovaný záchranný systém. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online] 2014 [cit. 2016-11-07] Dostupné z: http://www.utb.cz/file/50290_1_1/. s. 117.

jejich řešení. Z těchto úvah vyvstala rovněž potřeba prohloubení vzájemné spolupráce zainteresovaných složek podílejících se na zabezpečení záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádných událostí. Hlavní problém v realizaci úvah o novém přístupu k zajištění řešení mimořádných událostí spočíval v chybějící legislativní opoře řešící kompetence a způsoby řešení záchranných a likvidačních prací.

Obecně se nabízely dva způsoby řešení, a to prostřednictvím komplexního záchranného systému nebo prostřednictvím IZS. Komplexní záchranný systém byl založen na systému stálých institucí budovaných shora dolů. Jeho nositelem byly armádní složky, v jejichž organizačních strukturách působilo vojsko civilní ochrany. Cílem tohoto systému bylo plošným pokrytím území silami a prostředky zabezpečení účinného zásahu při záchranných a likvidačních pracích v případech, kdy samostatné záchranné složky nebudou schopny zajištění účinného zvládnutí těchto prací. Uvedení tohoto systému do pohotovosti však bylo z časového hlediska velice náročné. Zároveň neodpovídalo potřebám řešení každodenně vznikajících mimořádných událostí. IZS měl být vybudován na základě zkušeností dílčích složek každodenně řešících nejrůznější mimořádné události. Základem tohoto přístupu měla být součinnost jednotlivých složek. Podstatou institucionalizace IZS bylo legislativní vymezení kompetencí a odpovědnosti za řízení přípravy na řešení mimořádných událostí a organizaci záchranných a likvidačních prací, a to včetně úkolů a podílu dílčích složek při jejich řešení.

Po objektivním zhodnocení těchto přístupů a s ohledem na zkušenosti ze zahraničí bylo upřednostněno vybudování záchranného systému prostřednictvím IZS. K samotnému budování IZS došlo přijetím usnesení Vlády České republiky č. 246/1993 Sb., k návrhu zásad Integrovaného záchranného systému. Tímto právním předpisem bylo přijato celkem 13 zásad vymezujících způsob, kompetence a odpovědnosti za budování IZS, která náležela ministerstvu vnitra a tehdejšími okresními úřady, požární ochraně za koordinaci přípravy a zabezpečení spolupráce složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací. Institucionální orgán představovala operační a informační střediska s cílem vedení dokumentace a evidence činnosti IZS, přijímání informací o haváriích a plnění úkolů při zajišťování činnosti IZS.² Řešení mimořádných událostí bylo nejprve rámcově upraveno zákonem č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších

---

² PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená studentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex, 1997. 93 s. ISBN 80-902283-0-5. s. 9.

opatření s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů.³ Právě okresní úřady měly důležitou úlohu v rámci budování IZS, a to zavedením havarijních komisí, krizových štábů a havarijní dokumentace v jejich působnosti. IZS byl pak legislativně zaveden novelizací tohoto zákona v roce 1994. Pozitivními zkušenostmi s využíváním IZS v rámci řešení mimořádných událostí a potřeba připravenosti na jejich řešení byly dány vhodné podmínky k vytvoření kvalitativně vyšší formy IZS založené na samostatné právní úpravě. Nové přístupy v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení byly uplatněny roku 2000, kdy byl IZS konstituován jako základní nástroj pro řešení mimořádných událostí malého i velkého rozsahu, včetně systému krizového řízení k řešení krizových situací. Podstatou konstituování IZS byla tvorba legislativních podmínek pro uskutečnění záchranných a likvidačních prací, pro přípravu sil a prostředků, včetně tvorby systému řízení s informační podporou řízení. Nový způsob uskutečňování informačních aktivit pro účely zabezpečení řízení záchranných a likvidačních prací byl zajištěn plně elektronicky. Pozitivem tvorby IZS bylo, z hlediska kvalitativního, nové řešení této problematiky. Využito bylo především pozitivních zkušeností získaných z předešlých let.⁴

1.2 Právní úprava IZS

Právní úprava IZS vychází přímo z některých ustanovení zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů a usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, respektive z Ústavního zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Působnost v oblasti IZS je dána zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů. Kompetence jsou v této oblasti uloženy Ministerstvu vnitra České republiky, jež je gestorem právní úpravy IZS. Oblast IZS je primárně upravena jedním zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“). K zákonu o IZS se vztahují dvě prováděcí vyhlášky a jedno prováděcí nařízení vlády. Konkrétně se jedná o vyhlášku č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému,

---

³ Zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 1990 [cit. 2016-11-07] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-425>.

⁴ LUKÁŠ, Luděk. 2 Integrovaný záchranný systém. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online] 2014 [cit. 2016-11-07] Dostupné z: http://www.utb.cz/file/50290_1_1/. s. 118.

ve znění pozdějších předpisů, vyhlášku č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. Předměty právní úpravy uvedených legislativních předpisů jsou součástí následujícího podkladového textu. Právní úprava IZS vznikla společně se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.⁵

Zákon o IZS je základním právním předpisem upravujícím tuto problematiku. Tento legislativní předpis definuje IZS, určuje jednotlivé složky (základní a ostatní) IZS, a to včetně jejich působnosti, dále působnosti a kompetencí státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti fyzických a právnických osob v rámci příprav na mimořádné události, záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva před a po vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.⁶

Vyhláška o některých podrobnostech zabezpečení IZS je zaměřena na právní úpravu koordinace jednotlivých složek IZS při záchranných a likvidačních pracích, a to na třech úrovních (tj. taktické, operační a strategické úrovni); zabývá se zásadami kooperace a úkoly operačních a informačních středisek IZS; ukládá požadavky na obsah a způsob zpracování dokumentace IZS; vymezuje stupně poplachů poplachového plánu; upravuje principy, způsob zpracování, schvalování a využívání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu (jaderných zařízení); v neposlední řadě se týká principů způsobu krizové komunikace a spojení v IZS.⁷

Vyhláška k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva k zákonu o IZS se zabývá problematikou ochrany obyvatelstva – stanovuje způsoby a obsah informování

---

⁵ SKALSKÁ, Květoslava, HANUŠKA, Zdeněk, DUBSKÝ, Milan. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: Modul I*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 105 s. ISBN 978-80-86640-59-4, s. 9.

⁶ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava I, § 1.

⁷ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>.

fyzických a právnických osob o povaze případného ohrožení, včetně připravovaných opatření a způsobu jejich provedení; technické, provozní a organizační zajištění jednotného systému varování a vyrozumění obyvatelstva, včetně způsobu poskytování tísňových informací; způsoby provádění a zjištění evakuace obyvatelstva; postupy v rámci poskytování úkrytů a způsoby a rozsah ochrany obyvatelstva individuálního a kolektivního charakteru; požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování, stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany či stavby dotčené požadavky civilní ochrany.⁸

Nařízení vlády o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, přijímání a poskytování humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva k zákonu o IZS určuje pravidla pro zapojování záchranných jednotek do mezinárodních záchranných operací a pravidla poskytování a přijímání humanitární pomoci.⁹

K IZS se vztahují rovněž další právní předpisy. Ve vztahu k jednotlivým složkám IZS, které jsou uvedeny v podkapitole 1.5 těchto podkladů níže, lze uvést zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o HZS“); zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“) a zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ZZS“). Nelze opomenout zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“) a k němu se vztahující nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády k provedení zákona o PO“) a vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o organizaci a činnosti jednotek PO“).

---

⁸ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2002 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>.

⁹ Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-463>.

1.3 Vymezení IZS

Definice IZS je zakotvena v zákonu o IZS. Jedná se o „*koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.*“¹⁰

S ohledem na zákonné vymezení IZS lze definovat i další pojmy, a to mimořádnou událost, záchranné práce a likvidační práce. Mimořádnou událostí se dle zákona o IZS rozumí „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“¹¹ Záchranné práce jsou „*činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.*“¹² Likvidační práce představují „*činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.*“¹³ Kromě těchto pojmů jsou zákonem o IZS vymezeny i další, a to ochrana obyvatelstva, zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity, věcná pomoc a osobní pomoc.¹⁴

Hlavním koordinátorem a páteří IZS jako celku je Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“), který IZS vymezuje jako „*efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události.*“¹⁵

---

¹⁰ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava I, § 2, písm. a).

¹¹ Tamtéž, Část první, Hlava I, § 2, písm. b).

¹² Tamtéž, Část první, Hlava I, § 2, písm. c).

¹³ Tamtéž, Část první, Hlava I, § 2, písm. d).

¹⁴ Tamtéž, Část první, Hlava I, § 2, písm. e) – h).

¹⁵ O IZS: Integrovaný záchranný systém. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online] 2009 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>.

1.4 Funkce IZS

Předpokladem naplnění cílové funkce IZS je množství schopností, jimiž jsou uskutečňovány dílčí funkce IZS. K těmto základním dílčím funkcím IZS patří zejména:

- **Příprava na mimořádné události**

Účel této funkce IZS spočívá v zajištění nezbytných sil a prostředků schopných k uskutečnění záchranných a likvidačních prací. Jde o pojetí systému jako celku, i o jeho výstavbu, genezi sil a prostředků, systému koordinace a řízení apod. Naplnění této funkce IZS zahrnuje monitoring hrozeb a rizik, včetně zabezpečení připravenosti na nová nebezpečí. Tato funkce je naplněna rovněž prostřednictvím zabezpečení havarijních, povodňových a krizových plánů. Nedílnou součástí této funkce IZS jsou preventivní opatření, jejichž cílem je snižování pravděpodobnosti vzniku mimořádných událostí, včetně poskytování informací obyvatelstvu o způsobech pomoci k minimalizaci následků těchto událostí. Tato opatření jsou uskutečňována formou nejrůznějších preventivních programů a informačních kampaní, jejichž činnosti jsou následně prováděny v širších souvislostech ochrany obyvatelstva a jeho přípravy na mimořádné události.¹⁶

- **Funkce výkonná (záchranné a likvidační práce)**

Tato funkce IZS je rozhodující úlohou z hlediska činností tohoto systému. Výkonnou funkcí IZS je prostřednictvím koordinovaných postupů zabezpečováno řešení mimořádných událostí pomocí záchranných a likvidačních prací. Jedná se o cílovou funkci IZS. Ostatní úlohy IZS jsou jakýmsi potenciálem k řešení mimořádných událostí. Výkonnou funkcí IZS jsou tyto ostatní úlohy tohoto systému realizovány v rámci ochrany a záchrany života, zdraví, majetku a dalších hodnot. Informační podpora procesu velení a řízení má značný vliv na kvalitu výkonné funkce IZS.¹⁷

- **Funkce personální**

---

¹⁶ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 5.

¹⁷ Tamtéž, s. 5.

Účel personální funkce IZS spočívá v nakládání s kvalitními lidskými zdroji, díky nimž je IZS kvalifikovanou a akceschopnou silou. Tato funkce IZS je naplněna především výběrem vhodného personálu na dílčí funkce organizační struktury jednotlivých složek IZS a zároveň jejich vzděláváním a přípravou na řešení nejrůznějších mimořádných událostí. Výběr personálu je na základě interních normativních aktů v kompetenci každé složky IZS zvlášť. Důraz je v rámci této funkce IZS kladen na oblast vzdělávání, v rámci něhož dochází ke zkvalitňování jednotlivých složek IZS při společných cvičeních zaměřených na jejich schopnosti k řešení úkolů záchranných a likvidačních prací.¹⁸

- **Funkce technická**

Tato funkce IZS představuje vybavenost jednotlivých složek tohoto systému vhodnými technickými prostředky schopnými řešit mimořádné události. V případech vzniku požadavku na zavedení nové schopnosti, dochází k hledání způsobů jejího technického uskutečnění. Výsledkem tohoto procesu je zavedení nového technického prostředku. V rámci této funkce IZS dochází k zavádění kupříkladu počítačově zaměřených informačních systémů zajišťujících informační podporu IZS.¹⁹

- **Funkce varovná a vyrozumívací**

Cílem této funkce IZS je zajištění informovanosti obyvatelstva o vzniklých či hrozících mimořádných událostech a způsobech zmírnění jejich následků, včetně zajištění vyrozumění kompetentních orgánů o vzniklých událostech a o aktivaci systému krizového řízení. Varovná a vyrozumívací funkce IZS je realizována rovněž ku prospěchu systému krizového řízení a ochrany obyvatelstva. Varování je prováděno prostřednictvím sirén, lokálních informačních systémů a hromadných sdělovacích prostředků. Naproti tomu vyrozumění je zajišťováno prostřednictvím mobilních telekomunikačních systému GSM (tj. Globální Systém pro Mobilní komunikaci pocházejí z francouzského výrazu Groupe Spécial Mobile) a vyrozumívacích systémů.²⁰

---

¹⁸ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 5.

¹⁹ Tamtéž, s. 6.

²⁰ Tamtéž, s. 6.

- **Funkce logistická**

Touto funkcí IZS dochází k zabezpečení provozní připravenosti sil a prostředků k uskutečňování záchranných a likvidačních prací. Jde zvláště o zabezpečení techniky v provozuschopném stavu, a to prostřednictvím údržby a oprav, dále o zajištění provozními a spotřebními materiály. Logistická funkce IZS je naplněna také výstavbou a údržbou budov a prostorů sloužícím k činnostem jednotlivých složek IZS. Tato úloha IZS je zabezpečována dílčími složkami tohoto systému zvláště.²¹

- **Funkce legislativní**

Legislativní funkce IZS zajišťuje podmínky pro činnosti tohoto systému z hlediska právních předpisů. Tato funkce IZS je dána především skutečností, že v rámci řešení mimořádných událostí dochází ke vzniku množství situací, které vyžadují rázný zásah, při nichž je zasahováno do práv zainteresovaných subjektů. Právě z tohoto důvodu je zapotřebí zákonných oprávnění a patřičných kompetencí pro činnosti výkonných orgánů. Cílem legislativní funkce IZS je také harmonizace aktivit tohoto systému, včetně jejího celkového zasazení do oblasti ochrany obyvatelstva.²²

1.5 Organizace IZS

Organizace IZS vychází z poslání tohoto systému a z naplnění jeho dílčích výše specifikovaných funkcí, které jsou IZS zajišťovány. Využití IZS se vztahuje k přípravě na vznik mimořádné události a k potřebě provádění záchranných a likvidačních prací zároveň dvěma nebo více složkami IZS.²³ V současnosti je IZS právně definovaným, otevřeným systémem koordinace a kooperace.²⁴ Organizace IZS je dána složkami tohoto systému. Zákon o IZS rozlišuje základní a ostatní složky IZS. Mezi základní složky IZS patří:

- „*Hasičský záchranný sbor České republiky,*

---

²¹ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 6.

²² Tamtéž, s. 6

²³ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava II, § 3.

²⁴ VILÁŠEK, Josef, FIALA, Miloš, VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. 190 s. ISBN 978-80-246-2477-8, s. 12.

- *jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,*
- *poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,*
- *Policie České republiky.*“²⁵

K ostatním složkám IZS patří:

- *„vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,*
- *ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,*
- *ostatní záchranné sbory,*
- *orgány ochrany veřejného zdraví,*
- *havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,*
- *zařízení civilní ochrany,*
- *neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.*“²⁶

K ostatním složkám IZS dále patří rovněž poskytovatelé akutní lůžkové péče s urgentním příjmem a poskytovatelé zdravotních služeb, kteří mají s místně příslušným poskytovatelem ZZS či krajským úřadem uzavřenou dohodu o plánované pomoci na vyžádání²⁷, a to v souladu s ustanovením Části první, Hlavy II, Dílu 2, § 21 zákona o IZS.

1.6 Základní složky IZS a jejich úkoly

„Základ IZS tvoří ty složky, které udržují nepřetržitou pohotovost a v důsledku toho jsou schopny okamžitě ohlásit vznik krizové situace nebo havárie. Zároveň jsou tyto složky schopny rychle zasáhnout a situaci na místě řešit

- *Hasičské záchranné sbory, tísňové volání 112,150*
- *Zdravotnická záchranná služba, tísňové volání 155*

²⁵ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava II, § 4, odst. 1.

²⁶ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava II, § 4, odst. 2.

²⁷ Tamtéž, Část první, Hlava II, § 4, odst. 3.

- *Policie České republiky, tísňové volání 158.* “²⁸

Hasičské záchranné sbory – jedním z hlavních úkolů IZS je požární ochrana a nositelem tohoto úkolu je profesionální složka IZS a to HZS, která je vybavena potřebnou technikou, záchrannými prostředky a vyškolenými profesionály. Hasiči již nejsou povoláváni pouze k požárům a dopravním nehodám, ale i jiným zásahům technického typu, jako je otevírání bytů, odstraňování překážek, ptačí chřipka apod. tak nároky na jejich odbornou a připravenost a fyzickou zdatnost neustále stoupají. Pomoc hasičů je zajištěna nejpozději do 20 minut od oznámení, to by samozřejmě nebylo možné bez pokrytí republiky hustou sítí dobrovolných jednotek hasičů dle plošného pokrytí.

Zřizovatelem HZS je Ministerstvo vnitra ČR, HZS ČR je tvořen generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „GŘ HZS ČR“) a krajskými hasičskými sbory a jejich operačními středisky. GŘ HZS ČR řídí vzdělávací zařízení HZS ČR.²⁹

Zdravotnická záchranná služba – jejímž hlavním úkolem, který byl již deklarován usnesením vlády České republiky č. 339 z 12. 12. 1990, je neodkladná pomoc občanům v nezbytných případech. V rámci republiky působí 13 krajských záchranných služeb a ZZS Hlavního města Prahy. Systém krajských pracovišť má svou výhodu v odpovědnosti místní samosprávy za nutnost poskytovat bezodkladnou přednemocniční péči. Ale jako každý systém má i svá negativa a to především v nejednotném technickém vybavení a informační podpoře. V systému IZS slouží jako hlavní článek při poskytování zdravotní pomoci. Zřizovatelem územních středisek ZZS jsou kraje. Každý kraj má své operační zdravotní středisko, které vysílá výjezdové skupiny: rychlá lékařská pomoc (RLP), rychlá zdravotnická pomoc (RZP), nebo leteckou záchrannou službu (LZS). Jejich pomoc je poskytována do 15 minut od oznámení.³⁰ Působnost ZZS je vymezena zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Operační střediska přijímají tísňová volání z čísla 155 a datové věty z tísňové linky TCTV 112.

---

²⁸ PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená studentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex, 1997. 93 s. ISBN 80-902283-0-5. s. 14.

²⁹ KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Integrovaný záchranný systém*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Armex, 2011. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. 118 s. ISBN 978-80-87451-01-4. s. 72.

³⁰ PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená studentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex, 1997. 93 s. ISBN 80-902283-0-5. s. 16.

Policie České republiky – byla zřízena zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v současné době je její postavení novelizováno zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Plní své úkoly na úseku ochrany pořádku, bezpečnosti občanů a při ochraně majetku. Policie je složkou IZS, která je předurčená plnit své úkoly bezpečnostní složky při mimořádných událostech. Policie v místě zásahu zajišťuje dopravu, zajišťuje prostor mimořádné události, zamezuje vstupu nepovolaným osobám, chrání majetek, zařízení a plní další úkoly, které souvisejí s povinnostmi při koordinovaném postupu složek IZS.³¹ Policie ČR je řízena Ministerstvem vnitra ČR, Policejním prezidiem ČR, krajskými a okresními ředitelstvími. Operační střediska přijímají tísňová volání z čísla 158 a datových vět z tísňové linky TCTV 112.

1.7 Koordinace jednotlivých složek IZS při vzniku mimořádné události

Problematika koordinace dílčích složek IZS je upravena vyhláškou o některých podrobnostech zabezpečení IZS. Dle tohoto právního předpisu se koordinací jednotlivých složek IZS rozumí „*koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti.*“³² Součástí koordinace složek IZS je zajišťování celé řady činností, které jsou taxativně vymezeny rovněž touto vyhláškou. Jedná se o následující činnosti:

- vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události, včetně ohrožení vyvolaných touto událostí, s využitím výsledků souběžně organizovaného průzkumu;
- uzavření místa zásahu a omezení vstupu nepovolaných osob na místo zásahu;
- záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat či majetku, příp. jejich evakuace;
- poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám;
- přijetí nutných opatření k ochraně životů a zdraví osob ve složkách, a to prostřednictvím rozdělení místa zásahu do zón dle typu nebezpečí, určení příslušného pracovního režimu a způsobu ochrany života a zdraví, určení využití ochranných prostředků; zohlednění zvláštností místa zásahu v rámci činnosti složek IZS (např. technologií výroby, konstrukčních a dispozičních řešení objektů,

---

³¹ PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená studentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex, 1997. 93 s. ISBN 80-902283-0-5. s. 18.

³² Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 1, odst. 1.

vlastností látek, které jsou přítomny, nebo které vznikají; vytvoření týlu, podmínek pro odpočinek zasahujících složek IZS, určení příslušného pracovního režimu a odpočinku, vytvoření společného materiálního a finančního zajištění složek IZS (na žádost velitelů či vedoucích složek); přerušování záchranných prací v případě přímého ohrožení zdraví a životů zasahujících složek IZS či vážnějších negativních následků, než které byly způsobeny mimořádnou událostí, v důsledku těchto prací;

- přerušování přetrvávající příčiny vzniku ohrožení, které byly vyvolány mimořádnou událostí (např. provizorní opravou, zamezením úniku nebezpečných látek, vyloučením či omezením provozu havarovaných zařízení);
- omezení ohrožení vyvolaných mimořádnou událostí, včetně stabilizace situace v místě zásahu (kupříkladu hašením požárů, ochlazováním konstrukcí, ohraničením uniklých látek, odstraněním staveb a porostů nebo provedením terénních úprav);
- přijetí příslušných opatření v místech, kde jsou předpokládány účinky při očekávaném šíření mimořádné události zajištěných průzkumem rozšiřování této události; informováním či varováním obyvatelstva na území ve směru šíření události; evakuací obyvatelstva či zvířat; vyhledávání poraněných či přímo ohrožených osob; ošetřením poraněných jedinců; poskytnutím pomoci osobám, jež není možné evakuovat; regulací volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a v jeho okolí; střežením evakuované lokality a majetku;
- poskytnutí potřebné humanitární pomoci zasaženým osobám;
- poskytnutí neodkladné veterinární péče poraněným zvířatům;
- poskytování nezbytných informací příbuzným osob výrazně postižených mimořádnou událostí;
- poskytování nutných informací o mimořádné události a o realizaci záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti;
- dokumentování údajů a skutečností s cílem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události;

- dokumentování záchranných a likvidačních prací obsahující základní přehled o nasazených složkách, včetně časového sledu uskutečněných činností.³³

1.7.1 Úrovně řízení v IZS

Řízení v IZS je prováděno na několika (konkrétně třech) úrovních. Tyto úrovně řízení v rámci IZS upravuje vyhláška o některých podrobnostech zabezpečení IZS.

Koordinace jednotlivých složek IZS zasahujících na místě mimořádné události společně probíhá na taktické úrovni (velitelem zásahu v místě nasazení složek IZS a v prostoru očekávaných účinků mimořádné události), na operační úrovni (operačními a informačními středisky IZS) a na strategické úrovni (starostou obce s rozšířenou působností, hejtmanem kraje, resp. primátorem hlavního města Prahy), Ministerstvem vnitra či dalšími správními úřady.³⁴

Náplň činnosti složek IZS při řešení zásahu s ohledem na uvedené úrovně řízení v tomto systému jsou předmětem podkapitoly 1.7.3 níže.

1.7.2 Typové činnosti IZS při společném zásahu

Složitost společných činností jednotlivých složek IZS je dána druhem a rozsahem mimořádné události. V mnoha případech se jedná o mimořádné události, které se opakují (např. dopravní nehody či požáry). V rámci řešení těchto událostí jsou jednoznačně určeny postupy, taktika a rozdělení kompetencí jednotlivých složek IZS. Nezbytným předpokladem efektivního fungování IZS je však také připravenost jeho složek na řešení složitých mimořádných událostí, s nimiž se tyto složky běžně až tak nesetkávají. Jde především o události s nezbytností rychlého a efektivního zásahu s ohrožením zdraví a životů samotných členů zasahujících složek IZS. Z takových mimořádných událostí lze uvést např. využití radiologických či biologických zbraní v rámci teroristických útoků či pád velkého dopravního letadla. Složky IZS patří s ohledem na svou působnost pod nejrůznější ministerstva (kupříkladu HZS a PČR spadají pod gesci Ministerstva vnitra, ZZS pod Ministerstvo zdravotnictví). Tato ministerstva jsou si vzájemně rovna, to znamená, že zde neexistuje žádná vzájemná podřízenost. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby byly taktika a způsoby provedení

³³ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 1, odst. 2, písm. a) – n).

³⁴ KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Integrovaný záchranný systém*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Armex, 2011. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. 118 s. ISBN 978-80-87451-01-4. s. 49.

zásahu jednotlivých složek IZS předem dohodnuty. Formou takových dohod jsou tzv. typové činnosti IZS při společném zásahu.³⁵

Tyto typové činnosti jsou vydávány generálním ředitelstvím MV. Jejich obsahem je postup jednotlivých složek IZS při záchranných a likvidačních pracích se zřetelem na typ a povahu mimořádné události.³⁶ Na typové činnosti navazují závazné vnitřní normativní akty dílčích složek IZS. Typové činnosti složek IZS při společném zásahu dávají možnost k řešení systémových kompetenčních problémů, a to přípravou, odzkoušením a schválením postupu vybraných mimořádných událostí ze strany zástupců těchto složek. Pozitivem těchto typových činností je předem stanovený postup a taktika, která umožňuje řešení složitých problémů mimořádných událostí účinnými způsoby. Odzkoušení navrhovaných postupů na základě cvičení složek IZS jsou prověřením těchto postupů a dílčích stránek řešení. Významné je zvláště prověření funkčnosti spojení a informační podpory. Dokumenty typových činností IZS při společném zásahu jsou schvalovány Výborem pro civilní nouzové plánování Bezpečnostní rady státu a představiteli dílčích bezpečnostních složek (tj. generálním ředitelem HZS, policejním prezidentem PČR, náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky a dalšími představiteli). K základním typovým činnostem složek IZS při společném zásahu patří:

- *„STČ-01/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu na uskutečnění a ověřené použití radiologické zbraně,*
- *STČ-02/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu – demonstrování úmyslu sebevraždy,*
- *STČ-03/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu – oznámení o uložení nebo nálezů výbušného předmětu,*
- *STČ-04/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu při mimořádné události způsobené leteckou nehodou,*
- *STČ-05/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů“,*

---

³⁵ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 8.

³⁶ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část čtvrtá, § 18.

- *STČ-06/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu v podmínkách rozsáhlých policejních opatření pro udržení veřejného pořádku při technoparty,*
- *STČ-07/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu“,*
- *STČ-08/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Dopravní nehoda“,*
- *STČ-09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí,*
- *STČ-10/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici,*
- *STČ-11/IZS Typová činnost složek IZS – chřipka ptáků,*
- *STČ 12/IZS Typová činnost složek IZS – poskytování psychosociální pomoci,*
- *STČ 13/IZS Typová činnost složek IZS – reakce na chemický útok v metru,*
- *STČ 14/IZS Typová činnost složek IZS – amok – útok aktivního střelce.*³⁷

Zmiňované typové činnosti IZS při společném zásahu byly identifikovány a zpracovány jako reakce na hrozby teroristických útoků, vzniklých rozsáhlých dopravních nehod, šíření přenosných onemocnění a jiných druhů mimořádných událostí, které vyžadují rychlé provedení záchranných a likvidačních prací.

1.7.3 Náplň činnosti složek IZS při řešení zásahu

Jak již bylo uvedeno v podkapitole 1.7.1 výše, řízení v IZS je uskutečňováno na třech úrovních – na úrovni taktické, operační a strategické. Těmto úrovním odpovídají rovněž konkrétní činnosti složek IZS v rámci řešení zásahu.

Koordinace zásahu na místě zásahu velitelem zásahu

Koordinace zásahu na místě zásahu velitelem zásahu (dále jen „VZ“) představuje taktickou úroveň řízení v IZS.

Koordinace jednotlivých složek IZS při společném zásahu v místě mimořádné události je prováděna VZ. Ten ji provádí buď zcela samostatně či prostřednictvím jím zřízených

---

³⁷ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 8-9.

výkonných orgánů (tj. štábem VZ, veliteli sektorů a veliteli úseků) ³⁸. V případech, kdy se v místě zásahu nevyskytuje zástupce orgánu, kterému s ohledem na typ mimořádné události náleží řízení záchranných a likvidačních prací, zajišťuje vyrozumění územně příslušné operační a informační středisko IZS. Do příchodu odpovědného orgánu jsou záchranné a likvidační práce řízeny velitelem jednotky PO ³⁹. VZ plní následující činnosti:

- *„organizuje záchranné a likvidační práce s ohledem na zásady koordinace složek (viz zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému uvedené v úvodu kapitoly 2 těchto podkladů výše) a po konzultaci s vedoucími složek stanoví celkový postup provedení záchranných a likvidačních prací; při tom vychází z typové činnosti složek při společném zásahu,*
- *zajišťuje součinnost mezi jednotlivými vedoucími složek, včetně označení velitele zásahu, náčelníka a členy štábu velitele zásahu a vedoucího složky,*
- *ukládá příkazy vedoucím složek; síly a prostředky složek nadále podléhají vedoucím složek,*
- *organizuje členění místa zásahu,*
- *stanovuje v místě zásahu svého nástupce pro případ předání funkce velitele zásahu,*
- *organizuje spojení mezi místem zásahu a územně příslušným operačním a informačním střediskem při předávání informací,*
- *vyhlašuje nebo upřesňuje pro místo zásahu odpovídající stupeň poplachu územně příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému,*
- *povolává potřebné množství sil a prostředků složek na místo zásahu prostřednictvím územně příslušného operačního a informačního střediska,*

---

³⁸ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 3, odst. 1.

³⁹ Tamtéž, Část první, § 3, odst. 2.

- *organizuje součinnost složek s ostatními právníckými a fyzickými osobami poskytujícími osobní a věcnou pomoc, se správními úřady, s orgány obcí a jejich organizačními složkami.*“⁴⁰

Velitel zásahu řídí jak osoby, jež stanovil do příslušných funkcí (tj. náčelníka štábu velitele zásahu, velitele průzkumné skupiny, velitele sektoru či velitele úseku), tak vedoucí složek IZS (kromě těch pod bezprostředním velením velitele sektoru či velitele úseku).⁴¹

Stálé orgány pro koordinaci složek IZS

Stálé orgány pro koordinaci složek IZS představují operační úroveň řízení v IZS. Jedná se o „*operační a informační střediska IZS, kterými jsou operační střediska HZS kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství HZS.*“⁴² Operační a informační střediska IZS přijímají a vyhodnocují informace o mimořádných událostech; zprostředkovávají organizaci plnění úkolů, které jsou ukládány velitelem zásahu; plní úkoly uložené orgány oprávněnými ke koordinaci záchranných a likvidačních prací; v případech nutnosti zajišťují vyrozumění složek IZS, státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků dle dokumentace IZS.⁴³ Operační a informační střediska IZS jsou dále oprávněna k povolávání a nasazování sil a prostředků HZS a jednotek PO, dalších složek IZS dle poplachového plánu tohoto systému dle požadavků velitele zásahu, přičemž berou ohled na to, aby tyto požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného funkcionáře HZS, hejtmana či Ministerstva vnitra v rámci jejich koordinace záchranných a likvidačních prací. Rovněž jsou oprávněna k požadování a organizování pomoci (osobního a věcného charakteru) dle požadavků velitele zásahu a k provádění varování obyvatelstva na ohroženém území, pokud se jedná o nebezpečí z prodlení.⁴⁴

Koordinace složek s operační úrovní je dále upravena vyhláškou o některých podrobnostech zabezpečení IZS, která udává, že za náplň, podobu a aktuálnost informací, které jsou odesílány z místa zásahu na územně příslušné operační a informační středisko, je

⁴⁰ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 3, odst. 3, písm. a) – i).

⁴¹ Tamtéž, Část první, § 4, písm. a) – b).

⁴² Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava II, § 5, odst. 1.

⁴³ Tamtéž, Část první, Hlava II, § 5, odst. 2, písm. a) – d).

⁴⁴ Tamtéž, Část první, Hlava II, § 5, odst. 3, písm. a) – c).

zodpovědný velitel zásahu.⁴⁵ Součástí těchto informací jsou údaje o „*situaci v místě zásahu; času zahájení a ukončení záchranných a likvidačních prací; nasazených silách a prostředcích složek, jejich potřebě, popřípadě o potřebě jiné pomoci, údaje o činnosti složek, osobní a věcné pomoci poskytované v místě zásahu; vyhlášeném stupni poplachu v místě zásahu; změně v obsazení funkce velitele zásahu; stavu záchranných a likvidačních prací v místě zásahu; zásadní změně situace v místě zásahu včetně zranění nebo usmrcení osob nebo vzniku rozsáhlých škod; odjezdu složek z místa zásahu; významných informacích poskytnutých veřejnosti.*“⁴⁶

Postavení a úkoly orgánů veřejné správy v IZS

Postavení a úkoly orgánů veřejné správy v IZS představují strategickou úroveň řízení v tomto systému. Cílem koordinace složek IZS na strategické úrovni je:

- zapojení sil a prostředků v kompetenci ministerstva vnitra, ostatních ministerstvech, jiných správních úřadů, hejtmanů a starostů obcí s rozšířenou působností v souladu s potřebami záchranných a likvidačních prací, ochrany obyvatelstva dle ústředního poplachového plánu (kraje) v souladu s vnějšími havarijními plány a havarijním plánem kraje (příp. s využitím pomoci ze zahraničí);
- určení priorit záchranných a likvidačních prací v rámci rozsáhlých mimořádných událostí (mezi nejrůznějšími místy zásahu);
- zajištění materiálních a finančních podmínek pro činnost složek IZS při uskutečňování záchranných a likvidačních prací;
- zabezpečení kontinuity záchranných a likvidačních prací s opatřeními pro krizové stavy.⁴⁷

Příprava na mimořádné události a realizace záchranných a likvidačních prací náleží, dle vyhlášky o některých podrobnostech zabezpečení IZS, Ministerstvu vnitra, orgánům krajů

---

⁴⁵ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 6, odst. 1, věta první.

⁴⁶ Tamtéž, Část první, § 6, odst. 1, písm. a) – i).

⁴⁷ Tamtéž, Část první, § 7, písm. a) – d).

(hejtmanům) a orgánům obcí s rozšířenou působností (starostům).⁴⁸ Dle zákona o IZS pak náleží Ministerstvu vnitra, Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu dopravy a spojů, orgánům krajů (krajským úřadům a hejtmanům), orgánům obce s rozšířenou působností (starostům) a orgánům obce (obecním úřadům a starostům).⁴⁹

Ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací provádí Ministerstvo vnitra. Tato koordinace je prováděna Generálním ředitelstvím HZS ČR. Její realizace je uskutečňována povoláním a nasazováním sil, prostředků a koordinace pomoci, jež jsou poskytovány zasaženým územím z jiných krajů, ostatními ministerstvy, jinými ústředními správními úřady a ze zahraničí.⁵⁰ Generální ředitelství HZS ČR provádí zejména následující činnosti:

- *„zabezpečuje opatření ve prospěch záchranných a likvidačních prací z úrovně ministerstva, ostatních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů;*
- *analyzuje a hodnotí situaci v postiženém území s využitím podkladů poskytovaných ostatními správními úřady a zpracovává návrhy na opatření;*
- *eviduje a sleduje účinnost nasazení sil a prostředků;*
- *organizuje ochranu obyvatelstva postiženého území;*
- *dokumentuje činnost a postup při provádění záchranných a likvidačních prací;*
- *zpracovává informace pro sdělovací prostředky;*
- *organizuje spojení ministerstva s postiženým územím;*
- *udržuje a koordinuje spojení s příslušnými krizovými štáby krajů a obcí prostřednictvím operačních a informačních středisek.“*⁵¹

---

⁴⁸ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 8 - § 10.

⁴⁹ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>, Část první, Hlava III, Díl 1, § 6 - § 9, Díl 2, § 10 - § 11, Díl 3, § 12 - § 13, Díl 4, § 15 - § 16.

⁵⁰ Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 8, odst. 1.

⁵¹ Tamtéž, Část první, § 8, odst. 2, písm. a) – h).

Hejtmani krajů koordinují záchranné a likvidační práce v souladu s uvedenými cíli koordinace složek IZS na strategické úrovni. Při koordinaci těchto prací vychází z havarijních plánů a spolupracují s HZS kraje.⁵² Výše uvedené činnosti Generálního ředitelství HZS ČR (vyjma zajišťování opatření ku prospěchu záchranných a likvidačních prací z úrovně ministerstva, ostatních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů) provádí na úrovni krajů dle pokynů hejtmanů krajů také krizové štáby krajů. Krizové štáby krajů dále prostřednictvím operačních a informačních středisek udržují spojení s ostatními krizovými štáby sousedních krajů, obcí s rozšířenou působností a s generálním ředitelstvím HZS ČR.⁵³

V souladu s cíli koordinace složek IZS na strategické úrovni jsou záchranné a likvidační práce koordinovány ze strany starostů obcí s rozšířenou působností. Tito při koordinaci vycházejí z havarijního plánu kraje či z vnějších havarijních plánů, přičemž spolupracují i s HZS kraje.⁵⁴ Krizové štáby obcí s rozšířenou působností ve správních obvodech těchto obcí plní srovnatelné úkoly jako krizové štáby krajů na základě pokynů hejtmanů. Krizové štáby obcí s rozšířenou působností se však řídí pokyny starostů těchto obcí. Krizové štáby obcí s rozšířenou působností dále prostřednictvím operačních a informačních středisek udržují spojení s místem či místy zásahu, s příčinným krizovým štábem krajů, s krizovými štáby sousedících obcí s rozšířenou působností, které byly zasaženy mimořádnou událostí, a v neposlední řadě také s generálním ředitelstvím HZS ČR.⁵⁵

1.7.4 Systém koordinace a řízení v IZS

Cílem systému koordinace a řízení je v rámci IZS zajištění koordinace a řízení dílčích složek tohoto systému při řešení samotného zásahu. Pro činnosti IZS je zcela rozhodujícím aspektem kvalita systému koordinace a řízení. K podstatným prvkům systému koordinace a řízení v IZS patří procesy a koordinace řízení, orgány řízení, místa řízení a technické prostředky podpory řízení.⁵⁶ Tyto komponenty systému koordinace a řízení v IZS jsou blíže specifikovány v následujících podkapitolách.

---

⁵² Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>, Část první, § 9, odst. 1.

⁵³ Tamtéž, Část první, § 9, odst. 2.

⁵⁴ Tamtéž, Část první, § 10, odst. 1.

⁵⁵ Tamtéž, Část první, § 10, odst. 2.

⁵⁶ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 13.

Procesy koordinace a řízení

Úkolem procesů koordinace a řízení je řízení záchranných a likvidačních prací v rámci řešení mimořádných událostí. Součástí procesů koordinace a řízení jsou následující dva postupy:

- proces přijímání tísňových volání na telefonní čísla 112, 150, 155, 156, 158:

Proces přijetí tísňových volání se sestává z automatické identifikace a lokalizace volajících; z navázání kontaktu s volajícími a z přijetí prvotních informací; ze zjištění důležitých informací o mimořádné události; z vytvoření a využití konferenčních hovorů v rámci spojení s ostatními složkami IZS; z poskytování asistované pomoci v případech přímého ohrožení života; ze zajištění jazykové podpory; ze sdílení informací o mimořádné události s ostatními složkami IZS.

- proces operačního řízení:

Tento proces velice úzce souvisí s řízením záchranných a likvidačních prací na taktické a strategické úrovni. Proces operačního řízení zahrnuje *„dovytěžení hovoru z hlediska operačního řízení; vyhodnocení přijaté informace o mimořádné události; vyhodnocení operační situace; stanovení sil a prostředků k nasazení na místě mimořádné události; nasazení a operační řízení sil a prostředků; komunikaci s kompetentními orgány (orgány veřejné správy, tiskový mluvčí); varování a informování obyvatelstva; monitorování operační situace.“*⁵⁷

Oba tyto procesy určují úspěšnost zásahu. Primárním cílem je maximální usnadnění a zrychlení těchto procesů. Z tohoto důvodu jsou uskutečňovány za podpory moderních informačních technologií. V procesech koordinace a řízení však zcela rozhodující a nezastupitelnou úlohu zastávají lidé (zvláště operační důstojníci, operátoři, technici či velitelé zásahu).⁵⁸

---

⁵⁷ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 13.

⁵⁸ Tamtéž, s. 13

Orgány řízení

Orgány řízení jsou v rámci systému koordinace a řízení v IZS zcela klíčovou komponentou zajišťující procesy koordinace a řízení. Orgány řízení jsou schopny záměrné a účinné koordinace a řízení záchranných a likvidačních prací. Jejich typickými vlastnostmi je vzdělanost, připravenost, zkušenost a kreativita. Zcela klíčovou úlohu zastávají operátoři tísňových volání, operační důstojníci a velitelé zásahů. Cílem operátorů tísňových volání je v co možná nejkratším časovém intervalu zjistit od volajících maximální množství důležitých informací za účelem nejvhodnější specifikace podstaty a rozsahu mimořádné události. Výsledkem činností operátorů tísňových volání jsou stručně formalizované zprávy o mimořádných událostech.

Prvotní úkoly v řešení mimořádných událostí spadají do kompetencí pracovníků operačních a informačních středisek IZS. Tato střediska zabezpečují příjmy tísňových volání, včetně operačního řízení. Po přijetí tísňových volání jsou zprávy následně vyhodnocovány a dále dochází k odhadu rozsahu mimořádné události. Poté je určen způsob řešení této události, na jehož základě je rozhodnuto o složkách IZS, které se budou podílet na jejím řešení. Na základě informací o dostupných silách, prostředcích a vyžadovaných schopnostech k řešení záchranných a likvidačních prací jsou určeny síly a prostředky, jež jsou následně vyslány k zásahu na místo mimořádné události. Po aktivaci těchto sil a prostředků a jejich dojezdu na místo události se tyto společně s velitelem zásahu podílejí na koordinaci provedení záchranných a likvidačních prací. Dle požadavku velitele zásahu jsou aktivovány a vysílány další síly a prostředky na místo mimořádné události. Zároveň je zabezpečována koordinace s orgány krizového řízení. Klíčovou autoritou je v rámci řešení záchranných a likvidačních prací na místě zásahu právě velitel zásahu. Ten zajišťuje koordinaci a řízení podřízených sil a prostředků. Úspěšnost zásahu závisí právě na schopnostech a zkušenostech velitele zásahu.⁵⁹

Místa řízení

Místa řízení se rozumí pracoviště, ze kterých je zabezpečováno samotné řízení záchranných a likvidačních prací. Místa řízení by s ohledem na svá rozmístění a vybavení měla zabezpečit optimální podmínky pro činnosti orgánů řízení. Trvalými místy řízení jsou operační a informační střediska Generálního ředitelství HZS, operační a informační střediska

---

⁵⁹ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 14.

HZS krajů a operační střediska složek IZS. Dočasnými místy řízení jsou pak velitelská stanoviště velitelů zásahu na místě mimořádné události. Velice důležitou roli v rámci koordinace a řízení záchranných a likvidačních prací zastávají operační a informační střediska HZS krajů. Tato střediska povolávají a nasazují síly a prostředky složek IZS, dále vyžadují a organizují pomoc dle požadavků velitelů zásahů a provádějí varování obyvatelstva na ohroženém území (toto v případech nebezpečí z prodlení).⁶⁰

Technické prostředky podpory řízení

Cílem technických prostředků podpory řízení je vytvoření technologických podmínek k uskutečňování procesů koordinace a řízení. Tyto prostředky jsou orientovány zvláště na zabezpečení procesu podpory přijímání tísňových volání a podpory provádění procesu operačního řízení. Technické prostředky podpory řízení zabezpečují informační i komunikační podporu koordinačním a řídicím procesům. Jde o počítačově zaměřené informační systémy a komunikační systémy (tj. jednotný systém varování). Z dalších technických prostředků podpory řízení lze uvést audiovizuální prostředky podpory rozhodování či náhradní zdroje napájení.⁶¹

Systém varování a vyrozumění obyvatelstva

„Jednotný systém varování a vyrozumění (JSVV) je technicky, provozně a organizačně zabezpečen vyrozumívacími centry, telekomunikačními sítěmi a koncovými prvky varování a vyrozumění. Je tvořen systémem selektivního radiového návěštění a lokálně ovládanými koncovými prvky varování.“⁶²

Úkolem zabezpečit varování obyvatelstva při mimořádných událostech a provozovat systém JSVV bylo dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému pověřeno Ministerstvo vnitra, resp. Generálnímu ředitelství HZS ČR. Hlavní odpovědnost za varování obyvatelstva má příslušný starosta obce, HZS může systém varování spustit v případě nebezpečí z prodlení, informuje příslušné orgány. Varování je realizováno prostřednictvím sirén a vyrozumění prostřednictvím mobilních komunikačních zařízení. Signály jsou stejné

---

⁶⁰ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 14.

⁶¹ Tamtéž, s. 15

⁶² Tamtéž, s. 160

jak pro rotační, tak pro elektronické sirény. Koncové prvky lze spouštět jak lokálně tak dálkově.⁶³

1.8 Národní informační systém IZS

„ Informační systém představuje takový systém, jehož vazby s okolím se realizují informacemi a daty.“⁶⁴ Národní informační systém IZS (dále jen „NIS IZS“) je plně funkční systém integrovaného záchranného systému, jeho základních složek tj. HZS, PČR a ZZS. Přínosem je jeho vzájemná provázanost mezi jednotlivými složkami IZS při přípravě, řešení a likvidaci následků mimořádných událostí. Program je unikátní, byl budován takřka 10 let a do provozu byl uveden na konci roku 2015. Jde o informační systém, kde jsou složky provázány do té míry, že přijetí hlášení o mimořádných událostech, jejich vytěžení a předání informace o řešení, nebo o vyžádání součinnosti další složky IZS je odbaveno s minimální časovou prodlevou, z toho důvodu jsou následky minimalizovány v co možná největší míře.

V procesu vedení sehrávají informace jednu z klíčových rolí, kvalita a validita dat je dána úrovní informační podpory. Předpokladem pro kvalitní procesy rozhodování, řízení a poznávání je informační systém na velmi vysoké úrovni, kde je samozřejmá informační gramotnost uživatele.⁶⁵

1.8.1 Vznik a vývoj NIS IZS z pohledu historie HZS a TCTV 112

HZS 1990-2000, období, kdy byly pořízeny první počítače s textovým editorem T-602, poté byly zakoupeny další výkonnější počítače, dodán program na vyhledávání nebezpečných látek. Byl pořízen modem pro přenos dat, byly zavedeny další aplikace, jako Výjezd, do konce tisíciletí se jednalo o zlepšování technických prostředků HZS. V letech 2001-2010 se zavedením integrovaného záchranného systému se změnil způsob spolupráce a koordinace sil a prostředků vysílaných k likvidaci mimořádných událostí. Komunikační technologie umožňují lepší využití moderních databází, řadu informací lze nalézt

---

⁶³ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 160.

⁶⁴ Tamtéž, s.26

⁶⁵ Tamtéž, s. 26

v geografickém informačním systému (dále jen „GIS“), bylo možné jednu získanou informaci rozeslat všem složkám IZS. Velkou změnou byla centralizace operačních středisek HZS, dříve okresní operační střediska byla centralizována do krajských center, celý proces byl zastřešen Ministerstvem vnitra ČR. K úplnému dovršení procesu bylo potřeba vytvořit celorepublikové telefonní centrum pro příjem tísňového volání 112 (TCTV 112) k čemuž jsme se zavázali při vstupu České republiky do Evropské unie. Dispečeri tísňové linky 112 jsou příslušníky HZS, pracují na krajských operačních střediscích (dále jen „OPIS“). Centralizace OPISů se ne vždy shledala pouze s kladným ohlasem, mnoha zkušeným pracovníkům okresních středisek se nelíbilo, že bude docházet ke ztrátě místní znalosti, bude docházet k nevytěžení všech informací v důsledku místní neznalosti a bude se prodlužovat doba při výjezdu.⁶⁶ Program Dispečer, jehož uživateli jsou dispečeri linky 112, umožňuje vytěžení volajícího, který volá z telefonu bez SIM karty, bez signálu svého operátora, bez kreditu. Je založen na buňkovém systému, kdy si aplikace v telefonu sáhne na nejbližší buňku a na tu se naváže. Buněk je v republice přes 200. Operátor má přibližnou lokalizaci volajícího a vytěží informace nutné a potřebné k práci operačních středisek IZS, tzn. k vyslání potřebných sil a prostředků k likvidaci MU. Vytěží adresu volajícího, co se mu stalo, jméno a telefon, jako podpůrný systém slouží geografický informační systém GISmap klient. Tyto informace dispečer v co nejkratší době předává k řešení jednotlivým složkám IZS. Nemůže se stát, že by se volající, jež žádá o pomoc, nedovolal na linku tísňového volání 112, nebo byla linka obsazena. Systém funguje tak, že pokud jsou operátoři jednoho krajského střediska plně vytíženi, hovory jsou automaticky přeměrovány na jiná krajská střediska HZS, kde dispečeri TCTV 112 pracují s úplně stejnou informační podporou jako všichni v celé republice. Je zde ještě jedna velká výhoda a jeden z důvodů proč byla tísňová linka 112 zřizována a to cizojazyčné tísňové hovory. V každém kraji slouží operátor linky TCTV 112, vybaven jazykovou znalostí, nejčastěji anglický a německý jazyk. Pokud na linku 112 zavolá cizojazyčný občan a operátoři nehovoří tímto jazykem je možno hovořícího přepojit do jiného kraje, kde mu bude jazyková podpora poskytnuta.

Do konce roku 2015 krajská operační střediska složek IZS řešila mimořádné události vytěžením volajících na jejich tísňová čísla a poté až voláním a přizváním dalších složek k řešení mimořádné události. Příklad z praxe: zraněný od dopravní nehody zavolá na ZZS

---

⁶⁶ LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7. s. 74-75.

155, operátor volaného vytěží, vyšle pomoc ze strany ZZS, potom volá na operační středisko HZS, to si událost zakládá a vysílá svoje síly a prostředky a ještě volá dispečer ZZS na operační středisko PČR a vyžaduje jejich součinnost. Prodleva časová a tudíž se pomoc k postiženému mimořádnou událostí nedostane včas. Ve starém i novém informačním systému je možno pomoci osobám se zdravotním znevýhodněním. Při problému osoby se sluchovým znevýhodněním je systém nastaven tak, že osoba postižena mimořádnou událostí napíše SMS zprávu na předem definované číslo a na OPIS HZS přijde do programu datová věta s textem, který osoba do zprávy napsala a my vysíláme pomoc a s osobou komunikujeme pomocí SMS zpráv. Tato aplikace je samozřejmě nedílnou součástí nového informačního systému NIS IZS.

1.8.2 Důvody realizace

Projekt byl intenzivně připravován od roku 2008. Na počátku byly vydefinovány jednotlivými složkami IZS základní vstupy, kterými byla dána pravidla vzájemné spolupráce a celkový koncept projektu.

„Integrovaný záchranný systém (IZS) má v posledních letech za sebou řadu extrémních zkušeností:

- *katastrofální povodně*
- *ničivé orkány*
- *hromadné dopravní nehody na dálnicích i na železnici*
- *rozsáhlý požár rafinérie*
- *nákazu ptačí chřipky*
- *statisíce společných zásahů od krátkých a jednoduchých až po dlouhé a velmi komplikované*

„Je možné, že v budoucnu nastanou ještě rozsáhlejší a složitější mimořádné události. K tomu přistupuje oprávněný požadavek občanů na rychlou a kvalitní pomoc v těchto situacích, bez ohledu na územní členění nebo typy zasahujících složek. Ty musí jednat plně provázaně a v časových limitech platných pro všechny a všude.“⁶⁷

---

⁶⁷ Program IZ IZS Závěrečná informace k realizovanému projektu [online] 2017 [cit. 2016-09-30] Dostupné z: <http://is-izs.izscr.cz/>.

Výstupem projektu je plně funkční Národní informační systém integrovaného záchranného systému, využívaný základními složkami integrovaného záchranného systému při příjmu tísňových volání a následném vysílání sil a prostředků k mimořádným událostem.

Hlavním přínosem projektu má být zrychlení a zefektivnění spolupráce operačních středisek základních složek integrovaného záchranného systému, důsledkem je v první řadě zrychlení zásahu při mimořádných událostech a rychlejší poskytování pomoci při mimořádné události.

Základní složky integrovaného záchranného systému vidí hlavní přínos Národního informačního systému především v zefektivnění výměny dat a informací a jejich společného sdílení a možnost lepší koordinace.

Občan spatří hlavní přínos projektu ve snížení dopadů mimořádných událostí v případě společného zásahu více základních složek integrovaného záchranného systému a to především díky tomu, že zásahy budou řešeny rychleji a provázaněji všemi složkami IZS. To je umožněno nepřetržitou dostupností linek tísňového volání, dále přesnějším určením místa mimořádné události, zahájením činností složek IZS a neprodlenou přepravou na místo události.

Důležitým prvkem projektu bylo zajištění infrastruktury nezbytné pro nastavení jednotné úrovně informačních systémů operačního řízení. Vývoj Národního informačního systému integrovaného záchranného systému byl rozplánován do 3 částí:

- Integrační platforma – výměna dat základních složek integrovaného záchranného systému.
- GIS – geografický informační systém
- Vizualizace operační situace

Hlavním výstupem projektu je utvoření jednotné technologické platformy pro systémovou výměnu toku dat mezi základními složkami integrovaného záchranného systému, dále pak větší efektivnost příjmu tísňového volání a urychlení odezvy základních složek integrovaného záchranného systému na tísňové volání.⁶⁸

---

⁶⁸ Program IZ IZS *Závěrečná informace k realizovanému projektu* [online] 2017 [cit. 2016-09-30] Dostupné z: <http://is-izs.izscr.cz/>

1.8.3 Praktické dopady realizace programu NIS IZS

Výše popsaný program má vliv na způsob řešení různých událostí. Zde je možné si na konkrétním případě dopravní nehody popsat způsob řešení v minulosti a v současnosti.

Minulost. Jste účastníkem dopravní nehody s vážně zraněnou osobou. Ta je zaklíněna v automobilu. Proto voláte linku 155. Dispečer tísňové linky ZZS Vám telefonicky poradí při neodkladné resuscitaci, mimořádnou událost zaznamenává a vysílá na místo vozidlo RZS. Posádka po příjezdu na místo události zjišťuje, že nemůže zraněného vyprostit a přivolává na pomoc přes operační řízení ZZS výjezdovou skupinu hasičů. Ti po příjezdu provedou vyproštění zraněné osoby a současně volají přes operační řízení HZS policii, aby ta zajistila místo dopravní nehody a umožnila přistání vrtulníku letecké záchranné služby (LZS).

Dnes. Voláte linku ZZS 155. Dispečer tísňové linky telefonicky radí při nedokladné resuscitaci, automaticky je událost lokalizována a okamžitě je zobrazena na mapách u všech tří složek IZS, které na místo vyjíždějí současně a současně také u nehody zasahují.

1.9 Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 a s výhledem do roku 2030

Uvedená koncepce je důležitý dokument, který charakterizuje systém ochrany obyvatelstva v celé jeho komplexnosti a multiresortní šíři. Daná koncepce definuje klíčové principy ochrany obyvatelstva a popisuje důležité nástroje a oblasti, prostřednictvím kterých je koncepce prakticky realizována. Koncepce si uvědomuje, že je nutné bezpečnostní hrozby předvídat a s nimi spojené mimořádné události neustále aktualizovat. Jsou proto hledány nové postupy a nástroje, které spočívají především v efektivním zapojení všech subjektů IZS, které jsou schopny tomuto systému napomoci. V koncepci jsou tedy charakterizovány potřebné technické, materiální, organizační nebo legislativní podmínky pro přípravu a následnou realizaci různých preventivních opatření směřujících do oblasti minimalizace rizika vzniku a rozsahu následků mimořádných událostí a krizových situací, precizní příprava, plánování a následný rychlý a účinný zásah odpovědných složek přispívá k uchránění mnoha životů

obyvatel, jejich majetku a životního prostředí před dopady těchto událostí atd. Základ daného konceptu vychází z různých analýz.⁶⁹

*„Jsou jimi především SWOT analýza, která je doplněna o porovnání slabých a silných stránek, hrozeb a příležitostí IZS. To bylo dále doplněno o Porterovu analýzu pěti sil a Lorenzovu křivku.“*⁷⁰ Výsledky těchto analýz poukazují na to, že silnými stránkami IZS byly především odbornost zaměstnanců a příslušníků IZS nebo obecné zakotvení ochrany obyvatelstva (dále jen „OOB“) v legislativě, funkčnost systému atd. Naopak slabými stránkami systému jsou především nedostatečné finanční zabezpečení OOB, obecné vymezení problematiky v právních předpisech a nízký počet personálu. Výsledky těchto analýz vedly ke směřování následného vývoje systému ochrany obyvatelstva. Stavěly především na zjištěných příležitostech a hrozbách. Mezi příležitostmi je možné zařadit např. technologický vývoj, zlepšení vzdělávání, vícebodové financování atd. Dále se koncepce snažila eliminovat hrozby, které snižují rozpočet, ohrožení systému a snižování personálu. Koncepce na základě těchto závěrů definuje konkrétní strategické priority v oblasti soukromých subjektů, občanů, ochrany kritické infrastruktury, vědy, výzkumu a inovace a vydefinování nových úkolů a přístupů.⁷¹

---

⁶⁹Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 [online] 2017 [cit. 2017-03-19] Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/file/1916>

⁷⁰ Tamtéž

⁷¹ Tamtéž

2 Integrovaný záchranný systém Slovenské republiky

Nový systém organizace a řízení záchranných složek se na území Slovenské republiky začal vytvářet na počátku 90. let 20. století a to pod označením **komplexní záchranný systém**. Legislativně se ho nepodařilo dopracovat do rozpadu Československé federativní republiky a vytvoření samostatné Slovenské a České republiky. Po roce 1993 začalo MV SR připravovat novou variantu zákona o integrovaném záchranném systému, který byl přijat až v roce 2002. Největším problémem při přípravě a schvalování zákona o IZS byly diskuse o kompetencích a podřízenosti záchranného systému. V této souvislosti se uvažovalo o několika možných variantách řešení, z nichž některé se následně promítly do platné právní úpravy.⁷²

IZS v rámci SR je nejdůležitějším organizačním a výkonným nástrojem krizového řízení ve veřejné správě na regionální a na tzv. obvodní úrovni. IZS je koordinovaný postup jeho složek při zajišťování jejich připravenosti a při provádění činností a opatření souvisejících s poskytováním pomoci v tísni. Vznikl zejména v důsledku potřeby každodenní spolupráce složek IZS při řešení krizových situací. Tyto činnosti jsou prováděny na základě zákona č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. Dále budeme o tomto právním předpisu psát jako o zákoně o IZS. Podstatou slovenského IZS je zejména: *„zajištění rychlé informovanosti a efektivního využívání a koordinace sil a prostředků záchranných subjektů při poskytování bezodkladné pomoci v tísni, za předpokladu, že je ohrožen život, zdraví a majetek, ale také ohrožení životního prostředí, nebo hrozba jiných nebezpečí.“*⁷³

Cílem IZS je, aby postižený jedinec dostal při ohrožení života, zdraví nebo majetku neprodleně a bez prodlení nezbytnou a odbornou pomoc.⁷⁴

---

⁷² BUZALKA, Ján. *Krizový manažment vo verejnej správe*. Akadémia PZ: Bratislava, 2008, ISBN 978-808054-451-5, s. 7-15

⁷³ BUZALKA, Ján. *Krizový manažment vo verejnej správe*. Akadémia PZ: Bratislava, 2008, ISBN 978-808054-451-5, s. 7-15, a také: zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>.

⁷⁴ Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>.

2.1 Organizace IZS na Slovensku

V IZS Slovenské republiky působí orgány, instituce a výkonné prvky, které lze začlenit do čtyř základních úrovní korespondujících s veřejnoprávním uspořádáním Slovenské republiky. Tyto jednotlivé úrovně je možné specifikovat takto:

- *„celostátní úroveň,*
- *úroveň kraje (vyššího územního celku),*
- *úroveň územního obvodu,*
- *místní úroveň.* “⁷⁵

V souladu se zákonem o IZS působí na úrovni organizace, která má ale celostátní působnost a dosah, následující instituce:

- *„ministerstvo vnitra,*
- *ministerstvo zdravotnictví,*
- *krajské úřady,*
- *záchranné složky, které se dělí na:*

- a) základní záchranné složky,*
- b) ostatní záchranné složky,*
- c) útvary policejního sboru.* “⁷⁶

2.2 Koordinační střediska v rámci IZS Slovenské republiky

Významným integrujícím prvkem, který se bezprostředně podílí na zabezpečení funkčnosti IZS jsou koordinační střediska IZS. Tato koordinační střediska jsou zřizována na obvodních úřadech v sídle daného kraje v rámci Slovenské republiky. Jejich struktura a teritoriální rozmístění vytvářejí předpoklady pro nepřetržitý příjem tísňového volání, stejně jako pohotovosti výkonných prvků IZS a jejich odeslání do prostoru vzniku krizového jevu a koordinaci jejich činnosti během zásahu. Operační střediska tísňového volání jsou pracoviště IZS prvního kontaktu, působící v rámci příslušného územního celku. Jejich základním úkolem je přijetí tísňového volání na tísňové lince 112, aktivace výkonných prvků IZS a informování

---

⁷⁵ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

⁷⁶ Tamtéž, s. 11-19

nadřazených a součinnostních složek. Činnost krajských operačních středisek IZS personálně zajišťují operátoři - zástupci HZS, ZZS a zaměstnanci OÚ v sídle kraje, a to v souladu se zákonem o IZS. OÚ zřizuje střediska koordinačních středisek, vytváří technické podmínky pro činnost KS, spolupodílí se na koncepci rozvoje IZS.

Koordinační středisko IZS

Zabezpečuje příjem tísňového volání na lince 112, dále pak zpracovává a vyhodnocuje informace získané operátorem tísňové linky a zabezpečuje činnosti spojené s poskytnutím pomoci, umožňuje hlasový a datový přenos informací mezi operačními středisky (dále jen „OS“) navzájem, s ostatními koordinačními středisky (dále jen „KOS“), s ministerstvem vnitra SR. Koordinační střediska vypracovávají plány na poskytnutí pomoci, vedou přehled o silách a prostředcích záchranných složek IZS, které mohou být v případě vzniku mimořádné události neprodleně nasazeny do zásahu. Dále vedou evidenci prostředků právnických osob a podnikajících fyzických osob využitelných při poskytnutí eventuální pomoci v tísni. Koordinační střediska vykonávají odbornou přípravu dle plánu příprav stanovených zákonem. Prostřednictvím Ministerstva vnitra vyžaduje pomoc záchranných složek IZS z jiného kraje, pokud na místě mimořádné události hrozí nebezpečí z prodlení, může o pomoc požádat přímo jiné koordinační středisko. Koordinační středisko musí vést záznam zvukových hovorů souvisejících s tísňovým voláním 3 roky zpětně.

Koordinační středisko je oprávněno vydat pokyn základní záchranné složce k vykonání zásahu, nebo přizvat k zásahu některou z ostatních záchranných složek, nebo tísňové volání předat jinému operačnímu středisku. Vyžaduje údaje o silách a prostředcích, které lze využít pro zásah od orgánů státní správy, obcí a právnických osob. Koordinační středisko v případě vzniku mimořádné události zabezpečuje varování obyvatelstva a vyrozumívá orgány státní správy a samosprávy, jejichž činnost souvisí se záchrannými pracemi při mimořádných událostech. Nepřetržitý výkon na koordinačním středisku zabezpečují operátoři, jimiž jsou zástupci obvodního úřadu kraje, ministerstva zdravotnictví a hasičského a záchranného sboru.⁷⁷

---

⁷⁷ Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonyprolidi.sk/zz/2002-129>.

2.3 Funkce IZS

Hlavní funkce IZS ve Slovenské republice se zaměřují na řešení mimořádných událostí a hlavní činnosti složek IZS.

- **Preventivní práce**

Jedná se o činnosti na úseku přípravy materiální, organizační a vzdělávací. Cílem je předejít vzniku mimořádné události. Pokud již vznikne, tak minimalizovat její následky. Při prevenci vzniku se jedná o vytipování rizikových pracovišť, činností, výrobních zařízení, musí se věnovat pozornost životnímu prostředí, výběru personálu apod. Při prevenci pohotovosti jde hlavně o krizové plánování příprav, vyhodnocování údajů, vybavení záchranných složek, varování a vyrozumění obyvatelstva.

- **Záchranné práce**

Jedná se o činnosti, které jsou potřeba při zásahu záchranných složek při oznámení MU nebo při blížícím se krizovém stavu, s ohledem na životy a zdraví zasahujících osob. Součástí prací je zejména záchrana životů a zdraví osob a až potom je na rozhodnutí velitele zásahu zachraňovat zvířata a majetek.

- **Lokalizační práce**

Po prvotních záchranných pracech, budou složky svoji činností omezovat účinky krizového stavu do určitého místa, hranice, budou např. lokalizovat požár.

- **Likvidační práce**

Jedná se o opatření a činnosti v místě zásahu, které směřují k odstranění následků způsobených krizovým jevem, přitom následky myslíme dopady na osoby, zvířata, životní prostředí a majetek. Tyto činnosti je nutné udělat neodkladně, aby mohly záchranné složky IZS místo události opustit, zásah ukončit a místo události předat k dalšímu používání, nebo obnovovacím pracem.

- **Obnovovací práce**

Jedná se o činnosti směřující k revitalizaci a obnovu životního prostředí, obnovu materiálních hodnot. Jsou to práce vedoucí k obnově území, které odstraňují ohrožení života a nejsou to záchranné a likvidační práce.⁷⁸

---

⁷⁸ KÚTIK, Ján., KRÁLIK, Josef. *Verejná správa a krizový manažment*. Bratislava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2015. 230 s. ISBN 978-80-224-1442-5, s.161-162

2.4 Charakteristika základních záchranných složek

Základní záchranné složky poskytují neprodleně odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě pokynu koordinačního střediska nebo svého OS tísňového volání. Svou činnost vykonávají zpravidla ve svém zásahovém obvodu, který je učený podle příslušných právních předpisů. Neodkladná pomoc je nedílně spojena s činností základních záchranných složek, mezi které patří především:

- *„Hasičský a záchranný sbor,*
- *poskytovatelé záchranné zdravotní služby,*
- *kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany,*
- *Horská záchranná služba,*
- *Báňská záchranná služba.*“⁷⁹

Na základě výčtu těchto jednotlivých základních záchranných složek se nyní zaměříme na jejich popis.

- **Úlohy základních záchranných složek**
- *„poskytují bezodkladnou odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě pokynu koordinačního střediska anebo svého operačního střediska tísňového volání,*
- *vykonávají organizační, technické a další opatření na poskytování pomoci v tísni a na ten účel se vybavují technickými a věcnými prostředky,*
- *zúčastňují se odborné přípravy (§16),*
- *zpracovávají údaje o svojí činnosti, silách a prostředcích a předkládají je obvodnímu úřadu v sídle kraje do konce ledna za předcházející kalendářní rok; a jde jak o poskytovatele záchranné zdravotní služby, tak i ministerstvo zdravotnictví.*“⁸⁰

---

⁷⁹ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

⁸⁰ Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonyprolidi.sk/zz/2002-129>.

- **Úlohy ostatních záchranných složek**
- *“poskytují odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě vyzvání koordinačním střediskem anebo operačním střediskem tísňového volání, anebo na základě pokynu svého dispečerského pracoviště,*
- *oznamují na vyžádání koordinačnímu středisku údaje o svých silách a prostředcích, které mohou poskytnout na zásah, a údaje o způsobu své aktivizace pro potřeby vypracování plánu poskytnutí pomoci a pro případ vyslání na zásah,*
- *vykonávají opatření související s jejich začleněním do informační a komunikační sítě integrovaného záchranného systému včetně zabezpečení spojovacích prostředků,*
- *zúčastňují se odborné přípravy (§ 16).“⁸¹*

2.4.1 Hasičský a záchranný sbor Slovenské republiky

Hasičský a záchranný sbor (dále jen „HZS“) je základní složkou IZS. Jednotlivé útvary udržují trvalou pohotovost na zásah, kterým není jen likvidace požáru, ale i řešení celé řady závažných krizových jevů. Mezi tyto problémové jevy a situace, které HZS musí řešit, patří především velké technologické havárie, rozsáhlé i místní živelné pohromy, například vodní, požáry, povodeň, kalamity, apod. Dále jsou to také velké dopravní nehody a další problémy, které si vyžadují zásah HZS.⁸²

HZS jako celek má za cíl a za úkol vytvořit podmínky pro účinnou ochranu lidského života, lidského zdraví a majetku před požáry a dalšími živelnými pohromami. Zasáhnout jsou připraveny v rámci HZS vyčlenit síly, které jsou trvale v pohotovosti. Přijímání signálu, pohotovostní zásahové jednotky i další činnosti příslušníků útvaru zajišťuje dispečer z ohlašovny požárů. Vrcholným řídicím orgánem požární ochrany je Prezídium HZS SR. Základním výkonným prvkem požární ochrany jsou profesionální útvary HZS, které jsou

⁸¹ Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonyproludi.sk/zz/2002-129>.

⁸² KÚTIK, Ján. *Organizácia a krízový manažment verejnej správy*. Trnava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2006. ISBN 80-8075-142-0, s. 47-53

vytvářeny na územním principu. Organizační strukturu HZS pak tvoří, v souladu s platnou právní úpravou:

- „prezidium HZS,
- krajské ředitelství HZS,
- Hasičský a záchranný útvar hlavního města Slovenské republiky Bratislava,
- zařízení HZS,
- pracoviště HZS.⁸³

Vojenské záchranné brigády CO zejména do 90. let 20. století měly v minulosti zvláštní postavení. Transformovaly se postupně na záchranné brigády HZS, které mají stanovenou územní působnost, v jejímž rámci komplexně provádějí záchranné lokalizační a likvidační práce. Na území Slovenské republiky byly vytvořeny tři záchranné brigády HZS. Tyto brigády jsou v Malackách, Žilině a v Humenném. Jsou podřízeny prezidiu HZS MV Slovenské republiky. Toto je vymezeno v zákonem č. 315/2001 Sb., o Hasičském záchranném sboru a o změně některých předpisů.

Velitel zásahu

Na místě zásahu záchranných složek IZS je velitelem zásahu stanoven VZ hasičského a záchranného sboru (dále jen „HaZZ“), v případě události v horských oblastech velí vedoucí zásahu horské služby. Když na místě zásahu nezasahuje HaZZ, koordinuje činnost záchranných složek velitel, nebo vedoucí složky integrovaného záchranného systému, kterého určí koordináční středisko.

2.4.2 Zdravotnická záchranná služba Slovenské republiky

Zdravotnické zabezpečení je výraznou součástí každého záchranného systému. Lékařská služba první pomoci je institucí, jejímž cílem je zajištění zdravotní péče. Toto zajištění zdravotní péče zajišťují tzv. lékaři prvního kontaktu, a to i po pracovní době a ve svátcích v rámci lékařské pohotovosti. Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) je poskytování neodkladné zdravotnické péče osobě, která je v dané chvíli ve stavu, při kterém je bezprostředně ohrožen její život nebo zdraví a osoba je odkázána na poskytnutí pomoci,

---

⁸³ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

kteřou tedy v souvislosti se ZZS rozumíme jako lékařskou pomoc, ve smyslu zákona č. 579/2004 Sb., o záchranné zdravotní službě a ve znění pozdějších předpisů.⁸⁴

ZZS zajišťuje v souladu s platnou právní úpravou tyto činnosti a v jejich rámci existují tyto subjekty:

- „operační centra tísňového volání ZZS, příjem oznámení a jejich zpracování,
- poskytovatelé zdravotní péče, lékaři a lékařský personál, nelékařský personál a techničtí pracovníci.“⁸⁵

Poskytovatelé ZZS jsou základní záchrannou složkou IZS, která vykonává svou činnost v zásahových územích. Rychlá zdravotnická pomoc je určena na výjezdy k pacientům, kteří jsou v ohrožení života. Na takové zásahy je vybavena nezbytnými zařízeními, technickými prostředky a materiálem.

Letecká záchranná služba má také samozřejmě své nezastupitelné místo a význam v IZS. Je účinným prostředkem zejména v dostupnosti a rychlosti přepravy postižených osob. Síť ZZS tvoří v současné době 280 stanic, které jsou účelně rozmístěny na území Slovenské republiky s cílem zajištění přiměřené dostupnosti neodkladné zdravotní péče.

2.4.3 Další záchranné složky Slovenské republiky

Ostatní záchranné složky poskytují odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě vyzvání KOS, OS tísňového volání nebo svého dispečerského pracoviště. Na vyžádání oznamují údaje o svých silách a prostředcích, které mohou poskytnout na zásah a údaje o způsobu své aktivizace pro potřeby vypracování plánu poskytnutí pomoci pro případ vyzvání na zásah. Provádějí opatření související s jejich začleněním do informační a komunikační sítě IZS včetně zajišťování spojovacích prostředků. Účastní se na odborné přípravě. Mezi ostatní záchranné složky se řadí tyto složky, a to v souladu se zákonem o IZS, konkrétně tedy:

- „Armáda Slovenské republiky,
- obecní (městské) hasičské sbory,
- závodní hasičské útvary,

---

⁸⁴ KÚTIK, Ján. *Organizácia a krízový manažment verejnej správy*. Trnava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2006. ISBN 80-8075-142-0, s. 61-65

⁸⁵ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

- *závodní hasičské sbory,*
- *pracoviště provádějící státní dozor nebo činnosti podle zvláštních předpisů,*
- *jednotky civilní ochrany,*
- *obecní policie,*
- *útvary Železniční policie,*
- *Slovenský Červený kříž, právnické osoby a fyzické osoby, jejichž předmětem činnosti je poskytování pomoci.* ⁸⁶

Príslušníci železniční policie jsou od 01. 01. 2011 začleněni do struktury Policejního sboru. Z vyjmenovaných složek popisujeme jen dvě nejvýznamnější, které se největší měrou podílejí na řešení mimořádných událostí a mají tak svůj význam v rámci IZS.

2.4.4 Jednotky civilní ochrany

Jednotkou civilní ochrany se rozumí organizovaná skupina osob, odborně připravena a materiálně vybavena pro plnění úkolů civilní ochrany (dále jen „CO“). Jsou vytvářeny na základě rozhodnutí OÚ, které ukládají obcím, právnickým a fyzickým osobám, které podnikají povinnost vytvářet jednotky a zařízení CO. JCO jsou zřizovány pro účely provádění základní lékařské pomoci po vyhlášení mimořádné události. Plní opatření na oblasti ochrany civilních subjektů a materiálních hodnot. Jednotky civilní obrany se člení na řídicí orgány (vedoucí, členové štábu a specialisté) a odborné jednotky civilní obrany, které plní úkoly v územním obvodu OÚ, KÚ nebo pouze na území obce. Toto je v souladu s vyhláškou č. 523/2006 Sb., o podrobnostech k zajištění záchranných prací a organizování jednotek civilní ochrany pro potřeby daného území:

- *„záchranné jednotky civilní ochrany,*
- *speciální jednotky civilní ochrany,*
- *jednotky civilní ochrany na činnost evakuačních zařízení CO.* ⁸⁷

Záchranné jednotky se vytvářejí zpravidla v těchto odbornostech:

- *„průzkumné jednotky,*
- *vyprošťovací jednotka,*
- *záchranná jednotka,*

⁸⁶ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

⁸⁷ Tamtéž, s. 11-19

- *dekontaminační jednotka,*
- *Jednotka zdravotnické pomoci*
- *pořádková jednotka,*
- *jednotky na nouzové ubytování a nouzové zásobování.* ^{“88}

Speciální jednotky civilní ochrany vykonávají svou činnost v:

- *„místě na provádění hygienické očisty osob a dekontaminace,*
- *stanici na dekontaminaci oděvů,*
- *stanici (stacionární, mobilní) na dekontaminaci dopravních prostředků,*
- *stanici na provádění hygienické očisty osob,*
- *chemické laboratoře civilní ochrany,*
- *sklad materiálu civilní ochrany,*
- *ochranné stavby, případně chráněná pracoviště* ^{“89}.

Jednotky civilní ochrany na činnost evakuačních zařízení civilní ochrany jsou:

- *„Jednotka k obsluze evakuačního sběrného místa,*
- *Jednotka k obsluze evakuačního střediska,*
- *Jednotka ve stanici nástupu evakuováno,*
- *Jednotka ve stanici výstupu evakuováno,*
- *Jednotka k obsluze regulačního stanoviště,*
- *Jednotka k obsluze místa ubytování evakuovaných,*
- *Jednotka k obsluze kontrolního stanoviště při evakuaci.* ^{“ 90}

2.4.5 Slovenský Červený kříž

Slovenský Červený kříž je jedinou nestátní organizací, která působí na celém území SR v souladu s Ženevskou úmluvou. Je součástí Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Spolupracuje s orgány státní správy, samosprávy a s dalšími organizacemi, institucemi a sdruženími SR i s příslušnými mezinárodními a zahraničními organizacemi. Podle zákona č. 460/2007 Sb. o Slovenském Červeném kříži a ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o změně a doplnění některých zákonů je základním posláním této

---

⁸⁸ HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19

⁸⁹ Tamtéž, s. 11-19

⁹⁰ Tamtéž, s. 11-19

organizace na Slovensku předcházet krizovým situacím a zmírňovat utrpení všech lidí bez ohledu na národnost, pohlaví, rasu, náboženství a politické přesvědčení. K jeho základním úkolům patří i působení v oblasti civilní ochrany obyvatelstva a poskytování pomoci při katastrofách, živelních pohromách, mimořádných událostech nebo jiných neštěstích. Také organizuje, zprostředkovává a poskytuje pomoc při katastrofách a nouzových stavech i mimo území republiky.

2.4.6 Útvary policejního sboru Slovenské republiky

Policejní sbor Slovenské republiky je ozbrojeným bezpečnostním sborem. Útvary Policie Slovenské republiky nejsou přímo součástí složek IZS. Svou činností vytvářejí podmínky pro výkon činnosti základních a ostatních složek. Plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Zajišťují ochranu celospolečenských zájmů, hodnot a zákonitostí na území státu, ochranu osob, jejich životů, zdraví, lidské důstojnosti a ochranu majetku.⁹¹ Jejich pozornost je zaměřena na zajištění veřejného pořádku, regulaci dopravy, evakuaci, uzavírání a hlídání prostorů, pyrotechnická činnost, zajištění místa a vyšetřování příčiny mimořádných událostí, dokumentování mimořádných událostí a dalších činností. Při plnění svých úkolů spolupracuje s orgány státní správy, s orgány samosprávy obcí, s ozbrojenými silami a ozbrojenými sbory, s právníky a fyzickými osobami. Policejní sbor (dále jen „PZ“) má ve své organizaci službu: „*kriminální policie, pořádkové policie, dopravní policie, ochrany objektů, cizinecké policie, pohraniční policie, zvláštního určení, železniční policie.*“⁹²

Zvláštní službou policejního sboru je služba ochrany určených osob a služba finanční policie. Organizační součástí je i Kriminalistický ústav Policejního sboru Slovenské republiky. Součástí policejního sboru plní své úkoly nepřetržitě, přičemž kontakt s veřejností zajišťují operační důstojníci.⁹³

---

⁹¹ V souladu se zákonem č. 171/1993, o Policii Slovenské republiky a o změně a doplnění některých zákonů, *Zákony pro ludi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>.

⁹² HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011, ISBN 978-80-554-0202-4, s. 11-19.

⁹³ V souladu se zákonem č. 171/1993, o Policii Slovenské republiky a o změně a doplnění některých zákonů, *Zákony pro ludi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>.

2.5 Zhodnocení vývoje IZS Slovenské republiky v letech 2016-2020

Podmínkou rozvoje IZS je zkvalitnění lidského potenciálu, výkonu činností, materiálně-technického zázemí, zabezpečení po finanční stránce a v neposlední řadě respektováním závazných předpisů Evropské unie. Po splnění cílů vytyčených v koncepci se vytvářejí předpoklady pro další rozvoj operačního řízení IZS v rámci Slovenské republiky v letech 2016 – 2020, který má být postaven na tzv. specializačním modelu operačního řízení. Obsahem tzv. specializačního modelu je řízený a plánovaný přístup k rozvoji operačního řízení a rozvoji integrovaného operačního střediska na bázi koordinačních středisek IZS, ve kterém by se prováděl příjem všech národních tísňových volání na linku tísňového volání 112, integrované řízení vysílání sil a prostředků, stejně také integrované vyrozumění a varování obyvatelstva. Jednou z dalších výzev připravovaného systému je realizace implementace palubního čísla tísňového volání eCall a projektu REACH, to znamená komunikace na principu text / hlas / video, to umožní tisícům lidí komunikovat prostřednictvím videa, hlasu a textu. Specifikem programu bude podpora komunikace se zdravotně znevýhodněnými lidmi. Velkým problémem se jeví poskytování tísňové služby pro osoby se zdravotním postižením sluchu, to bude vyžadovat implementaci nových technologií, které jim umožní komunikovat s operátorem čísla tísňového volání.⁹⁴

Výstupem z Národního projektu vzdělávání a výcviku pro IZS bude vytvoření rámce pro vybudování akreditovaného vzdělávacího programu, který bude zaměřen na komplexní přípravu operátorů, dispečerů linek tísňového volání. Následně bude potřeba tento program rozpracovat tak, aby v něm byly zohledněny potřeby jednotlivých záchranných složek IZS. Bude vytvořen společný vzdělávací program, jehož cílem bude zajistit kvalitní postup operátora při komunikaci volajícího v tísni, jakož i znalost činnosti ostatních složek, což se odrazí v zkrácení rozhodovacího procesu operátora, jejíž záchranné složce IZS má být informace o nežádoucí události distribuována. Neustále bude pokračovat budování vzájemně propojených koordinačních středisek, jehož cílem bude zefektivnění příjmu tísňových volání v případě vzniku mimořádné události.⁹⁵

---

⁹⁴ NOVÁK, Ladislav. *Plánovanie zdrojov na riešenie krízových situácií*. Žilina: VŠ ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 2010. ISBN 978-80-970272-4-7, s. 119-123

⁹⁵ Tamtéž, s. 119-123

V souvislosti s uvedeným se rýsují další možnosti progresu příjmu tísňových volání. Jednou z nich je přesměrování linek tísňových volání na koordinační středisko tedy volání na jiná národní čísla tísňového volání, jakož i na jednotné evropské číslo 112 do jednoho místa příjmu tísňových volání, zajišťující vysílání sil a prostředků záchranných složek IZS.

Výhodou tohoto způsobu příjmu tísňových volání je zredukování počtu operátorů záchranných složek - příjem všech tísňových volání a distribuci informací záchranným složkám IZS by zajišťovala společná skupina operátorů. Aplikaci této varianty příjmu tísňových volání však musí předcházet důkladné analýzy související s příjmem tísňových volání (například z hlediska obsahu tísňových volání, osobnosti operátora, výkonu jeho činnosti, jeho vzdělávání, informačních a komunikačních technologií operačních středisek), protože její fungování vyžaduje splnění velkého množství podmínek. Z hlediska časové posloupnosti je restrukturalizace a rozvoj IZS rozvržen do tří časových etap, horizontů, ve kterých jsou naplánovány a popsány rozvojové aktivity v oblastech informačních technologií, technologický rozvoj, infrastruktury IZS, provozu koordinačních středisek a systematizace počtů operátorů a operační důstojníky záchranných složek IZS.⁹⁶

2.5.1 Provoz koordinačních center

Na základě změn, které vyplývají z úpravy technologického a telekomunikačního prostředí a komunikačních technologií, jakož i požadavků na zlepšení výkonu služby dojde v HZS a PZ ke sloučení operačních středisek na krajskou úroveň. V rámci procesu bude počet současných 51 operačních středisek okresních ředitelství HZS a 44 operačních středisek okresních ředitelství PZ zmenšen na osm krajských operačních středisek. Tyto kroky povedou ke snížení provozních nákladů na 8 krajských střediscích. Novým článkem v IZS je připravované centrální monitorovací a řídicí středisko, které má zřídit Ministerstvo vnitra SR, a bude sloužit jako prvek pro monitorování funkčnosti komunikační a informační technologie IZS.⁹⁷

---

⁹⁶ NOVÁK, Ladislav. *Plánovanie zdrojov na riešenie krízových situácií*. Žilina: VŠ ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 2010. ISBN 978-80-970272-4-7, s. 119-123

⁹⁷ Tamtéž, s. 119-123

2.5.2 Systemizace změny ve složkách IZS

V HZS dojde při přechodu na krajskou úroveň k úspoře přibližně 66 funkčních míst operačních důstojníků, kteří budou přesunuti do změnové zásahové služby vzhledem k potřebě vytvoření nových míst operátorů čísla tísňového volání 150 na koordinačních střediscích IZS. Těmito opatřeními dojde k zefektivnění výkonu operačního řízení a zároveň dojde k posílení výkonu záchranářských činností na místě události. ZZS se systemizace nedotkne, protože už v této době ZZS provozuje svá operační střediska na krajské úrovni. Navrhovaná koncepce se snaží vyřešit současný stavu IZS, který je nevyhovující pro záchranné složky IZS a ovlivňuje mechanismus poskytování bezodkladné pomoci člověku v tísni. Koncepce vyzdvihuje zejména potřebu změny systému vazeb a pravidel spolupráce především v přípravě záchranných složek a orgánů státní správy a samosprávy, právnických a fyzických osob na řešení nežádoucí události nebo mimořádné události, v příjmu tísňového volání, jeho vyhodnocení a bezodkladné distribuci informací záchranným složkám působícím v IZS a integrované reakci na řešení nežádoucích účinků včetně koordinace záchranných složek při integrované reakci na všech úrovních řízení - taktické, operační a strategické.⁹⁸

Základním předpokladem pro efektivní fungování IZS je správné nastavení toku informací, které je podmíněno vytvořením jednotného informačně-komunikačního prostředí. V souvislosti s přenosem informací je vydefinováno mimořádné postavení koordinačního střediska IZS jako informačního uzlu, který zajišťuje přenos informací mezi velitelem zásahu a operačním střediskem, mezi operačními středisky navzájem. Připravované návrhy řešení budou vyžadovat úpravu legislativy. Bude třeba zpracovat nový zákon o IZS a provést v souvislosti s navrhovanými změnami v organizaci a struktuře IZS změnu v dotčených obecně závazných právních předpisech.⁹⁹

---

⁹⁸ NOVÁK, Ladislav. *Plánovanie zdrojov na riešenie krízových situácií*. Žilina: VŠ ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 2010. ISBN 978-80-970272-4-7, s. 119-123

⁹⁹ Tamtéž, s. 119-123

PRAKTICKÁ ČÁST

3 Komparace IZS České a Slovenské republiky

Než tento text přejde ke komparaci IZS v České republice a na Slovensku, je nutné zde nejprve definovat metodiku textu.

3.1 Metodika textu

Cílem tohoto textu bylo provést komparaci integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku. Tento primární cíl byl naplněn pomocí těchto dílčích cílů:

- provedení analýzy integrovaného záchranného systému v České republice,
- provedení analýzy integrovaného záchranného systému na Slovensku,
- definování základních pojmů souvisejících s danou problematikou.

Teoretická část tohoto textu se zaměřovala na popis IZS v České republice a na Slovensku. Opěrný pilíř této teoretické části textu tvořil rozbor zdrojů (odborné literatury) spojených s daným tématem.

Praktická část této bakalářské práce se poté zaměřovala na komparaci IZS. V této části tak byl využit především kvantitativní přístup. V první řadě byla využita metoda komparace. Je to jedna z klíčových metod ve společenských vědách. Komparaci definuje Kolibová, Helena, „jako srovnávání jevů. Je nejjednodušší metodou, která umožňuje poznat, v čem se zkoumaný jev liší od jiných, nebo v čem se shoduje. Umožňuje stanovit shody a rozdíly předmětů a jevů. Srovnání nebývá považováno za vědecké vysvětlení jevů, ani za vědecký důkaz.“¹⁰⁰ Předpokladem komparace je přesnost předešlých metod, tedy předešlých analýz a pozorování IZS České republiky a Slovenské republiky. V rámci komparace je nutné nejprve definovat objekt komparace a určit cíle komparace, stanovit kritéria pro vlastní analýzu zvolených objektů. Objektem komparace jsou tedy integrované záchranné systémy obou vybraných zemí.

Cílem komparace bylo zjistit, zda existují významné odlišnosti mezi IZS v České republice a na Slovensku. Pro komparaci bylo poté nutné definovat kritéria. Tyto kritéria jsou popsána v následující tabulce.

---

¹⁰⁰ Kolibová, Helena, Jak psát kvalifikační práce, str. 14

Zkratka	Kritéria
K ₁	Zřizovatel Integrovaného záchranného systému
K ₂	Právní předpisy upravující Integrovaný záchranný systém
K ₃	Základní složky Integrovaného záchranného systému
K ₄	Funkce Integrovaného záchranného systému
K ₅	Historie Integrovaného záchranného systému
K ₆	Budoucí vývoj Integrovaného záchranného systému
K ₇	Koordinace systému IZS

Tabulka 1 Kritéria IZS, zdroj: vlastní zpracování

Následně byla tato kritéria porovnána v obou zemích. Pro toto porovnání byla využita statistická analýza sekundárních dat. Jednalo se především o data z platných zákonných norem a aktuální legislativy, které byly rozebrány v teoretické části tohoto textu.

U každého kritéria je poté definován závěr a důležité informace.

3.2 Komparace IZS dle kritéria K₁

V následující tabulce je uvedeno zhodnocení IZS dle kritéria K₁.

Integrovaný záchranný systém	Zřizovatel/objednavatel
Česká republika	
Zřizovatelé HZS	Ministerstvo vnitra
Zřizovatelé ZZS	Ministerstvo zdravotnictví, kraje
Policie ČR	Ministerstvo vnitra
Slovenská republika	
Zřizovatelé HZS	Ministerstvo vnitra
Zřizovatelé ZZS	Ministerstvo zdravotnictví
Policie SR	Ministerstvo vnitra

Tabulka 2 Vyhodnocení kritéria K₁, zdroj: vlastní zpracování

V České republice je zřizovatelem Hasičského záchranného sboru Ministerstvo vnitra, které zřizuje Generální ředitelství a zodpovídá se Ministerstvu vnitra finančními výdaji a příjmy a také zabezpečuje realizaci Hasičského záchranného sboru krajů po účelové a technické stránce. Na Slovensku je systém Hasičského záchranného sboru shodný. Zřizovatelem je také Ministerstvo vnitra. To zřizuje Prezidium, které zajišťuje Hasičský záchranný sbor po materiální i technické stránce.

V České republice i na Slovensku je Zdravotní záchranná služba řízena Ministerstvem zdravotnictví. V naší zemi Ministerstvo zdravotnictví spolupracuje s Ministerstvem vnitra. Následně zřizuje ZZS kraje a poskytovatelem jsou příspěvkové organizace. ZZS je na Slovensku řízeno Ministerstvem zdravotnictví. ZZS na Slovensku poskytují i soukromé společnosti, které jsou schopné zabezpečit plošné pokrytí.

Policie je v naší zemi řízena Ministerstvem vnitra a v rámci každého kraje je zřízeno krajské ředitelství. Policie na Slovensku je řízeno taktéž Ministerstvem vnitra.

V rámci prvního kritéria je patrná shoda. Zřizovatelé Hasičského záchranného systému jsou v obou zemích Ministerstva vnitra. Zřizovatelem Zdravotní záchranné služby je Ministerstvo zdravotnictví a zřizovatelem policie Ministerstvo vnitra.

3.3 Komparace IZS dle kritéria K2

V rámci tohoto druhého kritéria jsou analyzovány právní předpisy upravující integrovaný záchranný systém v obou zemích.

Integrovaný záchranný systém	Právní předpisy
Česká republika	Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému
Slovenská republika	Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému

Tabulka 3 Vyhodnocení kritéria K₂, zdroj: vlastní zpracování

V rámci kritéria dvě byla zjištěna také shoda. Jak je z tabulky č. 2 patrné, tak v České republice i ve Slovenské republice existuje primární zákon, který přímo koordinuje IZS. Tyto dva zákony jsou si velmi podobné, oba zákony již byly popsány výše. Obsahují popis organizační struktury, náplň práce a práva a povinnosti příslušníků.

3.4 Komparace IZS dle kritéria K3

Základní složky integrovaného záchranného systému obou zemí jsou porovnány v následující tabulce.

Česká republika	Slovenská republika
Hasičský záchranný sbor České republiky	Hasičský a záchranný sbor
Policie České republiky	poskytovatelé záchranné zdravotní služby
Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany
--	Horská záchranná služba
--	Báňská záchranná služba
--	Hasičský a záchranný sbor

Tabulka 4 Vyhodnocení kritéria K₃, zdroj: vlastní zpracování

Integrovaný záchranný systém je možné v České republice rozdělit na základní složky a složky ostatní. Do základních složek se v naší zemi řadí Hasičský záchranný sbor, který je doplněn o jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policie České republiky a poskytovatelé zdravotnické záchranné služby. K ostatním složkám Integrovaného záchranného systému poté patří např. vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory atd. Dále patří k ostatním složkám rovněž poskytovatelé akutní lůžkové péče s urgentním příjmem a poskytovatelé zdravotních služeb, kteří mají s místně příslušným poskytovatelem ZZS či krajským úřadem uzavřenou dohodu o plánované pomoci na vyžádání.

Do základních složek Integrovaného záchranného systému na Slovensku náleží více složek, jsou jimi stejně jako v naší zemi Hasičský a záchranný sbor, poskytovatelé záchranné zdravotní služby, poté to je Horská služba, Báňská záchranná služba, kontrolní chemické laboratoře. Do ostatních složek se poté řadí především armáda Slovenské republiky, obecní (městské) hasičské sbory, obecní policie atd.

V rámci třetího kritéria jsou patrné rozdíly v České republice a na Slovensku. Do záchranného integrovaného systému na Slovensku náleží více subjektů.

3.5 Komparace IZS dle kritéria K4

V následující tabulce je provedena komparace obou zemí z pohledu kritéria K4.

Česká republika	Slovenská republika
Příprava na mimořádné události	Preventivní práce
Funkce výkonná (záchranné a likvidační práce)	Záchranné práce
Funkce personální	Lokalizační práce
Funkce technická	Likvidační práce
Funkce varovná a vyzumívací	Obnovovací práce
Funkce logistická	--
Funkce legislativní	--

Tabulka 5 Vyhodnocení kritéria K4, zdroj: vlastní zpracování

Jak je z tabulky patrné, Integrovaný záchranný sbor má v naší zemi i na Slovensku velmi podobné funkce, i když na Slovensku je definováno méně funkcí, než v České republice. Oba integrované záchranné sbory mají v první řadě funkci přípravnou neboli preventivní. Poté v obou záchranných systémech existuje funkce záchranná. Ta má rozhodující úlohu z hlediska činností tohoto systému. Výkonnou funkcí integrovaného záchranného systému je prostřednictvím koordinovaných postupů zabezpečováno řešení mimořádných událostí pomocí záchranných a likvidačních prací. Dále v naší zemi existuje funkce technická, varovná, logistická a legislativní. Technická funkce představuje vybavenost jednotlivých složek tohoto systému vhodnými technickými prostředky schopnými řešit mimořádné události. Cílem funkce varovné je zajištění informovanosti obyvatelstva o vzniklých či hrozících mimořádných událostech a způsobech zmírnění jejich následků, včetně zajištění vyzumění kompetentních orgánů o vzniklých událostech a o aktivaci systému krizového řízení. Prostřednictvím funkce logistické dochází k zabezpečení provozní připravenosti sil a prostředků k uskutečňování záchranných a likvidačních prací. Pomocí funkce legislativní zajišťuje IZS podmínky pro činnosti tohoto systému z hlediska právních předpisů. Tato funkce IZS je dána především skutečností, že v rámci řešení mimořádných událostí dochází ke vzniku množství situací, které vyžadují různý zásah, při nichž je

zasahováno do práv zainteresovaných subjektů. Na Slovensku existuje lokalizační, likvidační a obnovovací. V rámci lokalizační má za cíl svou činností omezovat účinky krizového stavu do určitého místa, hranice, budou např. lokalizovat požár. Likvidační funkce se poté zaměřuje na opatření a činnosti v místě zásahu, které směřují k odstranění následků způsobených krizovým jevem, přitom následky myslíme dopady na osoby, zvířata, životní prostředí a majetek.

V rámci čtvrtého kritéria byly z porovnání zjištěny rozdíly a to v tom, že Česká republika má více funkcí v rámci integrovaného záchranného systému.

3.6 Komparace IZS dle kritéria K5

V následující tabulce je provedena komparace České republiky a Slovenské republiky s ohledem na kritérium K₅.

Česká republika	Slovenská republika
1994	2002

Tabulka 6 Vyhodnocení kritéria K₅, zdroj: vlastní zpracování

V obou zemích je možné datovat vznik Integrovaného záchranného systému do 90. let 20. století, což bylo dáno vlivem změn politických situací, které byly dány rozpadem Československa. V každé zemi bylo primárním smyslem řešit potřebu prohloubení vzájemné spolupráce zainteresovaných složek podílejících se na zabezpečení záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádných událostí. Hlavní problém v realizaci úvah o novém přístupu k zajištění řešení mimořádných událostí spočíval v chybějící legislativní opoře řešící kompetence a způsoby řešení záchranných a likvidačních prací. Základem tohoto přístupu měla být součinnost jednotlivých složek. Podstatou institucionalizace IZS bylo legislativní vymezení kompetencí a odpovědnosti za řízení přípravy na řešení mimořádných událostí a organizaci záchranných a likvidačních prací, a to včetně úkolů a podílu dílčích složek při jejich řešení.

IZS byl v naší zemi legislativně zaveden novelizací zákona v roce 1994. Pozitivními zkušenostmi s využíváním IZS v rámci řešení mimořádných událostí a potřeba připravenosti na jejich řešení byly dány vhodné podmínky k vytvoření kvalitativně vyšší formy IZS založené na samostatné právní úpravě. Nové přístupy v oblasti ochrany obyvatelstva a

krizového řízení byly uplatněny roku 2000, kdy byl IZS konstituován jako základní nástroj pro řešení mimořádných událostí malého i velkého rozsahu, včetně systému krizového řízení k řešení krizových situací.

Integrovaný záchranný systém na Slovensku nesl označení komplexní záchranný systém. Po roce 1993 začalo MV SR připravovat novou variantu zákona o integrovaném záchranném systému, který byl přijat až v roce 2002. Největším problémem při přípravě a schvalování zákona o IZS byly diskuse o kompetencích a podřízenosti záchranného systému. V této souvislosti se uvažovalo o několika možných variantách řešení, z nichž některé se následně promítly do platné právní úpravy.

Z kritéria pět je patrný rozdíl a to ten, že integrovaný záchranný systém vznikl v naší zemi dříve než na Slovensku.

3.7 Komparace IZS dle kritéria K6

V následující tabulce je provedena komparace České republiky a Slovenské republiky s ohledem na kritérium K₆.

Česká republika	Slovenská republika
Koncept ochrany obyvatelstva do roku 2020 a s výhledem do roku 2030	Koncept v letech 2016 – 2020

Tabulka 7 Vyhodnocení kritéria K₆, zdroj: vlastní zpracování

Pro následující období, tedy do roku 2020 má Česká republika v rámci IZS definovaný Koncept ochrany obyvatelstva do roku 2020 a s výhledem do roku 2030. Tento koncept vychází z provedené SWOT analýzy a Porterovy analýzy pěti sil. Výsledky těchto analýz poukazují na to, že silnými stránkami IZS byly především odbornost zaměstnanců a příslušníků IZS nebo obecné zakotvení ochrany obyvatelstva v legislativě, funkčnost systému atd. Naopak slabými stránkami systému jsou především nedostatečné finanční zabezpečení ochrany obyvatelstva, obecné vymezení problematiky v právních předpisech a nízký počet personálu. V koncepci jsou tedy charakterizovány potřebné technické, materiální, organizační nebo legislativní podmínky pro přípravu a následnou realizaci různých preventivních opatření směřujících do oblasti minimalizace rizika vzniku a rozsahu následků mimořádných událostí a krizových situací, precizní příprava, plánování a následný rychlý a účinný zásah odpovědných

složek přispívá k uchránění mnoha životů obyvatel, jejich majetku a životního prostředí před dopady těchto událostí atd.

Další rozvoj na Slovensku je vytyčen v Konceptu v letech 2016 – 2020. Tato koncepce staví na tzv. specializačním modelu operačního řízení. Obsahem tzv. specializačního modelu je řízený a plánovaný přístup k rozvoji operačního řízení a rozvoji integrovaného operačního střediska na bázi koordinačních středisek IZS.

Zde byla zjištěna shoda a to ta, že obě země mají vytvořený Koncept pro ochranu obyvatelstva.

3.8 Komparace IZS dle kritéria K7

Poslední zde uvedené kritérium hodnotí Integrovaný záchranný systém dle kritéria K7, tedy dle koordinace tohoto systému.

Česká republika	Slovenská republika
OPIS	Koordinační střediska

Tabulka 8 Vyhodnocení kritéria K7, zdroj: vlastní zpracování

V naší zemi koordinují složky IZS Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému neboli OPIS IZS. Na OPIS IZS jsou také svedeny linky tísňového volání 112. Tato střediska následně tvoří operační střediska HZS krajů, operační a informační středisko MV. Na Slovensku je IZS koordinován tzv. koordinačními středisky IZS. Tato koordinační střediska jsou zřizována na obvodních úřadech v sídle daného kraje v rámci Slovenské republiky. Mimo jiné zabezpečují příjem tísňového volání na lince 112, dále pak zpracovává a vyhodnocuje informace získané operátorem tísňové linky a zabezpečuje činnosti spojené s poskytnutím pomoci, umožňuje hlasový a datový přenos informací mezi operačními středisky navzájem, s ostatními koordinačními středisky, s ministerstvem vnitra SR. Koordinační středisko je oprávněno vydat pokyn základní záchranné složce k vykonání zásahu, nebo přizvat k zásahu některou z ostatních záchranných složek, nebo tísňové volání předat jinému operačnímu středisku.

Z posledního porovnání je patrný rozdíl a to ten, že v obou zemích koordinují IZS jiné instituce.

3.9 Shrnutí

Cílem tohoto textu bylo provést komparaci integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku. Tento primární cíl byl naplněn pomocí těchto dílčích cílů: provedení analýzy integrovaného záchranného systému v České republice, provedení analýzy integrovaného záchranného systému na Slovensku, provedení komparace IZS.

Dílčí cíle tohoto textu byly naplněny. Byl definován obraz o poslání IZS v obou zemích, jeho činnostech, struktuře a legislativě, která se zaměřuje na podporu IZS a definuje určitá pravidla pro jejich fungování.

Bylo zjištěno, že Slovenská republika má záchranný systém velmi podobný IZS v České republice. Byl však uzákoněn o několik let později a existují zde drobné odchylky ve fungování dílčích složek. Příkladem je např. horská služba na Slovensku, která náleží do IZS a má svůj vlastní zákon, mírně odlišná koordinace IZS, či mírně odlišně funkce IZS. Problematika integrovaných záchranných systémů je v obou zemích velmi rozsáhlá a složitá. IZS řeší organizaci činností, které směřují k záchraně osob, zdraví, zvířat a majetku. Mezi jednotlivými subjekty, které v nich působí, existuje provázanost, ať již základními složkami, státními organizacemi, nebo orgány státní správy a samosprávy a samotnými občany daného státu. V obou zemích existuje široká základna právních předpisů, která se postupem času upravuje, na základě čehož dochází ke zkvalitnění činností daného IZS. Složitost legislativních předpisů však někdy snižuje funkčnost integrovaného záchranného systému, což někdy vede k neúměrně vysoké byrokracii. Na závěr lze říci, že v obou zemích však fungují IZS na dobré úrovni, díky čemuž mají obyvatelé obou zemí jistotu, že v případě nutnosti se k nim dopraví potřebná pomoc včas.

4 Závěr

Hlavním úkolem bakalářské práce bylo provedení komparace integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku.

IZS řeší organizaci činností, které směřují k záchraně osob, zvířat a majetku. Je to koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Mimořádnou událostí se dle zákona o IZS rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Problematika integrovaného záchranného systému je velmi složitá. Existuje zde provázanost mezi mnoha subjekty, složkami, různými orgány státní správy a samosprávy. V posledních letech dochází k větší míře výskytů mimořádných událostí, jak vlivem lidské činnosti, tak i přírodních sil. Z tohoto důvodu se snaží vyspělé země o co nejúčinnější ochranu před těmito událostmi, a co nejrychlejší likvidaci následků po vzniku mimořádných událostí. Tato problematika byla následně analyzována jak v České republice, tak i na Slovensku.

Na základě komparace IZS vyplývající z praktické části bakalářské práce, jak v České republice, tak i na Slovensku, existuje IZS, který sdružuje systémy zásahových složek, které jsou využívány při řešení mimořádných událostí. V obou zemích mají systémy konkrétní, legislativně podloženou podobu. Primárním zákonem je zákon o integrovaném záchranném systému. V České republice je tedy IZS řízen zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Na Slovensku je IZS řízen zákonem č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému.

I přes to, že jsou si tyto oba systémy velmi podobné, existuje zde řada rozdílů. IZS v naší zemi vznikl již v roce 1994, na Slovensku však vznikl až v roce 2002. Proto lze říci, že na Slovensku existuje v IZS několik nedostatků, které však Slovensko postupně řeší a zlepšuje tak fungování a efektivnost svého IZS.

Integrovaný záchranný systém v České republice sdružuje základní složky, mezi které náleží Hasičský záchranný sbor, který je doplněná o jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policie České republiky a Poskytovatelé

zdravotnické záchranné služby. Do základních složek Integrovaného záchranného systému na Slovensku náleží více složek, jsou jimi stejně jako v naší zemi Hasičských záchranný sbor, Poskytovatelé záchranné zdravotní služby, poté to je Horská služba, Báňská záchranná služba, Kontrolní chemické laboratoře. Je tak patrné, že Slovensko nemá do IZS zařazen Policejní sbor, naopak je IZS rozšířen o chemické laboratoře, horskou službu a báňskou záchrannou složku. Do ostatních složek je poté řazena armáda Slovenské republiky, obecní (městské) hasičské sbory, obecní policie.

Integrovaný záchranný systém v České republice obsahuje více funkcí než slovenský Integrovaný záchranný systém. V naší zemi se IZS zaměřuje na přípravu na mimořádné události. Poté na záchranné a likvidační práce. Poté řeší funkce technické, personální, logistické, legislativní a varovné. Na druhou stranu IZS na Slovensku řeší preventivní práce, záchranné a likvidační práce. Poté jsou to lokalizační a obnovovací funkce. Neřeší tedy funkci technickou a personální.

V naší zemi koordinují složky IZS Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému neboli OPIS IZS. Na OPIS IZS jsou také svedeny linky tísňového volání 112. Tato střediska následně tvoří operační střediska HZS krajů, operační a informační středisko MV. Na Slovensku je IZS koordinován tzv. koordinačními středisky IZS. Tato koordinační střediska jsou zřizována na obvodních úřadech v sídle daného kraje v rámci Slovenské republiky. Mimo jiné zabezpečují příjem tísňového volání na lince 112, dále pak zpracovává a vyhodnocuje informace získané operátorem tísňové linky a zabezpečuje činnosti spojené s poskytnutím pomoci, umožňuje hlasový a datový přenos informací mezi operačními středisky navzájem, s ostatními koordinačními středisky, s ministerstvem vnitra SR.

Pro následující období má Česká republika v rámci IZS definovaný Koncept ochrany obyvatelstva do roku 2020 a s výhledem do roku 2030. Slovenská republika má definován obdobný koncept a to Koncept v letech 2016 – 2020.

V budoucnosti lze očekávat, že bude docházet k růstu počtu osob pracujících v IZS. Bude to dáno především narůstajícími katastrofami a přírodními pohromami, o kterých mluví odborníci z různých oblastí. Lze předpokládat, že bude v rámci Evropské unie docházet k vyšší spolupráci mezi jednotlivými IZS a díky novým technologiím bude docházet k rychlejší komunikaci a rychlejší reakci při zásazích pohotovostních a záchranných složek.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BUZALKA, Ján. *Krízový manažment vo verejnej správe*. Akadémia PZ: Bratislava, 2008. ISBN 978-808054-451-5.

HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2011. ISBN 978-80-554-0202-4.

KÚTIK, Ján. *Organizácia a krízový manažment verejnej správy*. Trnava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2006. ISBN 80-8075-142-0.

KÚTIK, Ján.: KRÁLIK, Josef. *Verejná správa a krízový manažment*. Bratislava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2015. 230 s. ISBN 978-80-224-1442-5, s.161-162

NOVÁK, Ladislav. *Plánovanie zdrojov na riešenie krízových situácií*. Žilina: VŠ ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 2010. ISBN 978-80-970272-4-7

PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená študentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex, 1997. ISBN 80-902283-0-5.

SKALSKÁ, Květoslava, HANUŠKA, Zdeněk, DUBSKÝ, Milan. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: Modul I*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 105 s. ISBN 978-80-86640-59-4.

VILÁŠEK, Josef, FIALA, Miloš VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. 190 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 182 s. ISBN 978-80-7385-105-7.

KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Integrovaný záchranný systém*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Armex, 2011. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. 118 s. ISBN 978-80-87451-01-4.

Internetové zdroje

LUKÁŠ, Luděk. 2 Integrovaný záchranný systém. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online] 2014 [cit. 2016-11-07] Dostupné z: http://www.utb.cz/file/50290_1_1/.

O IZS: Integrovaný záchranný systém. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online] 2009 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>.

Program IZ IZS *Závěrečná informace k realizovanému projektu* [online] 2017 [cit. 2016-09-30] Dostupné z: <http://is-izs.izscr.cz/>.

<http://www.firebrno.cz/nova-koncepce-ochrany-obyvateľstva>

Kolibová, Helena, Jak psát kvalifikační práce. [online] 2017 [cit. 2016-09-30] Dostupné z: https://elearning.fvp.slu.cz/pluginfile.../Jak_psat_kvalifikacni_praci_Kolibova.pdf.

Právní a ostatní předpisy dostupné na Internetu

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2002 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>.

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-463>.

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 2001 [cit. 2016-11-17] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>.

Vyhláška č. 523/2006 Sb., o podrobnostech k zajištění záchranných prací a organizování jednotek civilní ochrany, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné v elektronické podobě: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2006-523>

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. .
Zákony pro lidi.cz [online] 2000 [cit. 2016-11-17] Dostupné z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

Zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, *Zákony pro lidi.cz* [online] 1990 [cit. 2016-11-07] Dostupné z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-425>.

Zákon č. 129/2002 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů,
Zákony pro lidi.cz [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z [http://](http://www.zakonyprolidi.sk/zz/2002-129)
<http://www.zakonyprolidi.sk/zz/2002-129>.

V souladu se zákonem č. 171/1993, o Policii Slovenské republiky a o změně a doplnění některých zákonů, *Zákony pro lidi.cz* [online] 2017 [cit. 2017-02-28] Dostupné z [http://](http://www.zakonyprolidi.sk/zz/1993-171):Dostupné elektronicky na: <http://www.zakonyprolidi.sk/zz/1993-171>.

Seznam použitých zkratek

HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
MU	Mimořádná událost
PO	Požární ochrana
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
PČR	Policie české republiky
NIS	Národní informační systém
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
CO	Civilní obrana
KOS	Krajské operační středisko
MV	Ministerstvo vnitra Slovenské republiky
MZ	Ministerstvo zdravotnictví Slovenské republiky
OS	Operační středisko
ZZS	Zdravotnický záchranný sbor
HaZZ	Hasičský a záchranný sbor
TCTV 112	Telefonní centrum tísňového volání 112
OOB	Ochrana obyvatelstva
PZ	Policejní sbor
VZ	Velitel zásahu
GIS	Geografický informační systém
Sb.	Sbírka
K	Kritérium
GŘ	Generální ředitelství
OPIS	Operační a informační středisko
ČR	Česká republika
SR	Slovenská republika
STČ	Společná typová činnost
OÚ	Okresní úřad
GIS	Geografický informační systém